

DZIŚ W NUMERZE:

Zachować kulturę ludową str. 3

Grosz do grosza str. 4

Przekleństwo kultury... str. 5

Trzyniec nie składa broni str. 8

WTOREK
29 MAJA 2007
NR 61
ROCZNIK LXII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Wieloletnie zyczenie widzowi 54. Dnia Oszeldy ZPIT „Istebna” oraz ZP „Gronie” wykonali „Szumi jawor, szumi”.

RENATA PUTZLACHER: »W STRONĘ CZARNOLASU«

Wycieczka w czasy renesansu

CIESZYN (kor) – Na wyprawę w XVII w. nazywany złotym wiekiem literatury Polski, zaprosiła w weekend teatrów Scena Polska Teatru Cieszyńskiego. W sobotę odbyła się prapremiera sztuki o Janie Kochanowskim autorstwa **Renaty Putzlicher** „W stronę Czarnolasu”, którą wyreżyserował kierownik artystyczny Sceny, **Jan Kokotek**. Przez cały czas widz mógł śledzić na scenie nie tylko Jana Kochanowskiego, ale także **Klaudiusza Szymiczka**, ale także wybitne postaci z czasów renesansu, jak w rozpoczynającej przedstawienie scenie beaniów, czyli otrzęsin zabawców przybywających z Polski do królewskiej Padwy, widzimy wśród braci **Włodkowskiego** nie tylko głównego bohatera, ale też wielkiego sławnego przyrodnika, a także **Lukasza Górnickiego**, au-

tor „Dworzanina polskiego” (**Dariusz Waraksa**), jest wybitny dyplomata i humanista **Stanisław Fogelweder (Mariusz Osmelak)**, poeta **Andrzej Trzeciński (Janusz Kaczmarski)**, grający także króla **Zygmunta Augusta** czy tłumacz **Cycerona Patrycja Nidecki**. W następnym obrazach, związanych z Polską, spotykamy się m.in. z **Mikołajem Rejem**, hetmanami **Janem Tarnowskim** i **Janem Zamoyskim**, biskupem **Piotrem Myszkowskim**. Jest też teatr w teatrze, bo widz jest świadkiem prapremiery tragedii „Odprowa posłów greckich”, która była po raz pierwszy *podana na teatrum przed królem Jego Mością*. Wreszcie widzimy Kochanowskiego w czasach „czarnoleskiej sielanki”, zakłóconej zgonem umiłowanej córeczki **Orszulki**... „W stronę Czarnolasu” jest sztuką

o życiu Kochanowskiego, sporo zatem jest w niej fragmentów utworów poety, często śpiewanych z muzyką **Zbigniewa Siwka**. Piękne są stylowe kostiumy (**Anna Olechowska**), a także pomysłowa scenografia (**Małgorzata Józwiak**). W bohaterów sztuki wcielił się zaś nie tylko aktorzy Sceny Polskiej, ale także uczniowie czeskokieszyńskiego Gimnazjum Polskiego oraz miejscowej polskiej podstawówki. A tak na marginesie: szkoda, że kierownictwo Sceny Polskiej nie pomyślało o wcześniejszym terminie premiery sztuki o Janie Kochanowskim, jeszcze przed maturami. Tegoroczni maturzyści mogliby wpaść do teatru i sporo się dowiedzieć o pierwszym wielkim polskim poecie, nazywanym „kochaniem wieku”, a także o epoce, w której żył. A tak nie pozostało im nic innego, jak czerpać wiedzę z książki i zeszytów...

Karuzele za tory!

CIESZYN (kor) – Radni i ośrodki kultury z obu stron Olzy szykują się do święta Trzech Braci, które odbędzie się 15-17 czerwca br. Jak poinformował nas w związku z imprezą burmistrz Cz. **Cieszyna, Stanisław Polwaczny**, na lewym brzegu Olzy będzie w tym roku kilka zmian. Wiele mieszkańców centrum miało doświadczenie na hałas i bałagan związaną z umieszczeniem przy rynku nowego miasteczka. Dlatego w tym roku postanowiliśmy przenieść karuzelę z atrakcją za tory, na plac w kierunku dworca autobusowego i „Billi” przy ul. Polwaczny. – **Zakupiliśmy** także nowe stoiska drewniane, które będą atrakcją kulinarną, a także podczas święta wykładali stoiska, Statki będą też ustawione wzdłuż torów na czas imprezy dla

ruchu samochodowego ulicy Capka. Uroczystość otwarcia Święta Trzech Braci odbędzie się tym razem w piątek 15 czerwca na rynku w Cieszynie, gdzie później do niedzieli będzie można oglądać ciekawy program. Podobnie na rynku czeskokieszyńskim. I tam nie zabraknie w tym roku polskich akcentów – wystąpią m.in. **Ewa Farna** i **Roman Lasota** czy polski zespół „Stonehenge”. Nie tylko dla najmłodszych cieszyńskich atrakcją będzie zaś na pewno niedzielny koncert – w ramach Chrześcijańskiego Popołudnia – zespołu „Arka Noego”.

Wrócili do Związku

HAWIERZÓW (wak) – Po kilkuletniej przerwie, od stycznia 2008 roku Hawierzów będzie ponownie członkiem Związku Miast i Gmin Powiatu Karwińskiego. Poprzedni samorząd po 10 latach ukończył w nim działalność, twierdząc, że wpłacane przezeń pieniądze (4,50 Kc na mieszkańca) nie są dostatecznie wykorzystywane. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów i wspólne rozwiązywanie typowych problemów. Obecnie Związek zrzesza ponad 280 tys. mieszkańców.

DESZCZ NIE PRZEGONIŁ WIERNEJ PUBLICZNOŚCI

»Oszeldówka« – folklor i... współczesność

NIEBORY (hs) – Tegoroczny Dzień Oszeldy cieszył się sporym zainteresowaniem. Zebranych przed nieborowskim Domem PZKO nie przegonił nawet deszcz, który tradycyjnie zawitał na „Oszeldówkę”.

Tegoroczna edycja przebiegała pod znakiem kultury ludowej i współczesnej. Na scenie przedstawili się najmłodsi nieborowianie z przedszkola i ze szkoły. Ich wspaniałe rysunki można było ponadto oglądać na wystawie w Izbie Tradycji. Nie zabrakło na scenie również chórów. „Zgoda” pod batutą **Ireny Malysz** jak co roku wystąpiła w strojach cieszyńskich. Dołączył do niej chór „Godulan-Ropica”.

pozytywnie zebranych nieco nieśmiałym, jednak bardzo sympatycznym wizerunkiem. Pochwalił się, że już we wrześniu powinna się ukazać jego pierwsza płyta.

Wynalazcy w Warszawie

TRZYNIEC (ar) – Dziś wyjechali do Warszawy przedstawiciele Filii Zakładowej Huty Trzynieckiej Czeskiego Towarzystwa Hutniczego, wzięli udział w Międzynarodowej Wystawie Racjonalizatorów i Wynalazców IWIS-2007 (International Warsaw Invention Show). Wystawa potrwa do czwartku, a trzyniecscy wynalazcy zaprezentują na niej 5 wynalazków z zakresu energetyki oraz produkcji stali i żelaza.

Widzowie ciepło przyjęli gości z Polski – śpiewaczy zespół „Gronie” z Wisły, który w koncertowy sposób przeplatał swój występ kolorową komediową gawędą. Roztańczona, niedawno temu reaktywowana „Istebna” pokazała bardzo wysoki poziom wykonawstwa, który był ze sceny autentycznością. Zwrócić uwagę wypadła również na ich wspaniałe śpiewy. Na prośbę publiczności, po występie dołączyli do nich panowie z zespołu „Gronie” – razem zaśpiewali *Szumi jawor, szumi*. Zaolziański folklor reprezentowali „Gorole” z Mostów koło Jablonkowa, którzy przynieśli do Nieborów obrazek muzyczny „Gospoda” autorstwa **Grzegorza Stopy**.

Targi IWIS to jedyna w Polsce impreza tego typu o międzynarodowym zasięgu, ma kilkuletnią tradycję i dobre imię w świecie. Do tej pory odbywała się w Gdańsku, jednak w br. przeniosła się do stolicy. Swoją dorobek innowacyjnej, przedstawiającej wynalazcy z Chin, Chorwacji, Francji, Litwy, Malezji, Tajwanu, Węgier, RC i z Polski. Czeskie Towarzystwo Hutnicze jako tradycyjnie należy do jej uczestników, uzyskując sporo odznaczeń – np. w 2005 r. trzyniecscy racjonalizatorzy zdobyli tu Grand Prix.

W niedzielę, w pięknej pogodzie odbył się w Parku Zdrojowym w Darkowie ostatni koncert tegoroczny „Maja nad Olzą”. Brawami nagradzali widzowie muzyków karwińskiej orkiestry „Mała czarna hudba” oraz zespół „Oldrzychowice”. Jego męska część (na zdjęciu) na zakończenie „zbulat moja” zdobył przez pięć niedziel podium uzdrowska.

WODA Z PRYWATNYCH STUDNI POWINNA BYĆ REGULARNIE BADANA

W związku z nowymi przepisami prawnymi dotyczącymi zezwoleń na czerpanie wód podziemnych i powierzchniowych w mediach ostatnio jest stosunkowo często poruszana tematyka zaopatrywania gospodarstw domowych w wodę do picia z własnych studni. Uwaga zwracana jest jednak przede wszystkim na aspekt prawny zagadnienia, pomijając kwestię jakości wody. Tymczasem w praktyce często używana jest do picia woda, której jakość przez wiele lat nie była sprawdzana. **Vladimír Němcová** z Instytutu Zdrowia w Ostrawie podaje, że wskazane jest nawet coroczne badanie wody, a najlepszym okresem do pobrania próbek jest wiosna. Analizy przeprowadzane są m.in. w laboratoriach regionalnych Instytutu Zdrowia w Karwinie oraz w Dobrej kolo Frydku-Mistku. W większości wypadków wystarczającą jest analiza 23 podstawowych parametrów mikrobiologicznych i chemicznych, która kosztuje

około 1200 Kc, kompletne badanie to wydatek w granicach 9,5 tys. Kc.

Podczas analizy chemicznej badana jest przede wszystkim zawartość azotanów, azotanów, amoniaku, metali ciężkich, odczynu Ph. Praktyczne dla użytkowników jest określenie twardości wody,

alnie inne powikłania. Jeżeli użytkownik studni z jakiegoś powodu obawia się przekroczenia niektórych tylko parametrów, może zamówić badanie skierowane na wykrycie konkretnej bakterii lub związku chemicznego. W wypadku urodzenia dziecka wskazany jest przede wszystkim pomiar azotanów, których zawartość, jeżeli woda ma być używana do przygotowania pokarmów dla niemowląt, nie może być wyższa niż 50 mg/l.

Co pijemy?

umożliwiająca właściwe nastawienie sprzętu domowego typu pralki czy zmywarki.

Analiza mikrobiologiczna służy do wykrycia groźnych dla zdrowia bakterii mogących występować w wodzie. Należą do nich przede wszystkim enterokoki (paciorokowce) kałowe oraz bakterie grupy coli, zwłaszcza bakteria E.coli, której niektóre szczepy wywołują, zwłaszcza u małych dzieci, zapalenia układu pokarmowego, ewentu-

Gospodarstwa domowe zaopatrywane w wodę do picia z wodociągów publicznych nie muszą troszczyć się o badanie jej jakości, ponieważ obowiązek ten spoczywa na barkach eksploatatora wodociągu. Aktualne wyniki analizy wody są zamieszczane na stronach internetowych poszczególnych przedsiębiorstw wodociagowych. W naszym regionie są to Północnomorawskie Wodociągi i Kanalizacje, www.smvak.cz.

(dc)

Wydział

21 - 27 V 2007

Polscy lekarze przystąpili do strajku. Rozmowy z przedstawicielami rządu nie przyniosły konkretnych rezultatów. Lekarze domagają się podwyżkę płac i reformy służby zdrowia. Zagrozili, że jeżeli ich postulaty nie zostaną spełnione, zaczną składać wymówienia z pracy.

Czeski rząd uchwałął jednomyślnie pakiet projektów reform podatkowych oraz reform dotyczących sfery społecznej i zdrowotnej. Rządowe propozycje musi jeszcze uchwalić parlament i podpisać prezydent.

W walkach między armią libańską a bojownikami palestyńskiej organizacji Fatah w pobliżu palestyńskiego obozu w libańskim Trypolisie zginęło co najmniej 80 osób.

Z wizytą oficjalną w RC bawił prezydent Polski, Lech Kaczyński. Głównym tematem rozmów z prezydentem Vaclavem Klausem była sprawa budowy amerykańskiej tarczy antyrakietowej.

W wyniku wybuchu metanu w kopalni węgla w Nowokuźniecku na Syberii zginęło 38 górników.

Polska policja jest zbyt brutalna, areszt tymczasowy trwa zbyt długo, a nawoływanie do przemocy i nawiąski wobec mniejszości seksualnych pozostaje bezkarne - zarzuca Polisce Komitet ONZ ds. Przeciwdziałania Torturom.

Prezydent Ukrainy, Wiktor Juszczenko, wydał dekret, zgodnie z którym wojsko ma chronić budynki ważnych instytucji państwowych oraz pilnować porządku w Kijowie.

W Warszawie rozpoczęły się oficjalne rozmowy pomiędzy Polską a St. Zjednoczonymi o rozmieszczeniu amerykańskiego systemu antyrakietowego.

Sily izraelskie zatrzymały na Zachodnim Brzegu Jordana dwóch ministrów palestyńskiego rządu, kilku posłów parlamentu palestyńskiego oraz ok. 30 innych wysokich urzędników palestyńskich. Akcja jest odwołaniem za przeprowadzone przez Hamas ataki rakietowe na izraelskie miasta, w wyniku których zginęło już 5 obywateli Izraela.

Siedmioro dzieci w wieku 10 - 14 lat zabił piorun, który uderzył w budynek szkoły w południowych Chinach. Kolejnych 40 uczniów i nauczycieli zostało rannych.

W Brnie odbył się summit 15 prezydentów państw Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej. Głównym tematem obrad było rozszerzenie Unii Europejskiej oraz problem Kosowa.

Polska i RC nie powinny obawiać się groźb prezydenta Rosji, Władimira Putina, w sprawie amerykańskiej tarczy antyrakietowej - powiedział jeden z liderów demokratycznej opozycji w Rosji, były mistrz świata w szachach, Gari Kasparow.

11 osób zginęło, a 16 zostało rannych podczas pożaru w restauracji w chińskim mieście Chaoyang.

Kryzys polityczny na Ukrainie został zażegnany. Prezydent Wiktor Juszczenko ogłosił, że ustalił z premierem Wiktoorem Janukowiczem datę przedterminowych wyborów parlamentarnych. Dojdzie do nich 30 września br.

Amerykanom nie udało się kolejny test tarczy antyrakietowej, Rakietka, która miała być zestrzelona przez tzw. pocisk przechwytyjący, zmieniła nieoczekiwanie tor lotu. Nie było więc czego zestrzeliwać. Z dotychczasowych 9 testów tarczy antyrakietowej tylko 5 zakończyło się sukcesem.

Rosyjska milicja zatrzymała 20 działaczy organizacji geowskich podczas nielegalnej demonstracji przed moskiewskim ratuszem. Zatrzymano też kilku ekstremistów, którzy bili i kopali demonstrujących.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Spektakl zakończył się wspólnie „po zwierzęcu” odśpiewaną piosenką dla mam.

KOLEJNA PREMIERA TEATRZYKU »DROPS«

Podwórko na scenie

OLBRACHCICE (dc) - Premierowe przedstawienie nowego spektaklu dziecięcego zespołu teatralnego „Drops” pt. „U nas w Podwórkowie”, które odbyło się w sobotę w Domu PZKO w Olbrachcicach, dedykowane było przede wszystkim mamom z okazji ich święta. „Drops”, działający od prawie 25 lat przy MK PZKO pod kier. **Jadwigi Czap**, która jest autorką scenariuszy, reżyserem, wykonawczynią strojów i kulis w jednej osobie, liczy obecnie 13 dzieci z kl. 1-4 PSP w Olbrachcicach i Stonawie.

Niedługi, lecz sympatyczny i dowcipny spektakl o wartkiej akcji, którego tematem jest życie zwierząt domowych na wiejskim podwórku, ich wzajemne stosunki i wspólna obrona przed czującym na drob liśm, stwarza małym aktorom przestrzeń do przekonującego zaprezentowania cech charakterystycznych poszczególnych zwierzątek. J. Czap zdradziła nam, że z reguły pisze rolę pod poszczególnych wykonawców i dlatego właśnie dzieci zachowują się na scenie tak naturalnie. Nie upiera się też na ścisłym trzymaniu się scenariusza, pozwala dzieciom na swobodę w odtwarzaniu ról, ciut improwizacji, spektakle powstają wspólnymi siłami. Prace warsztatowe teatrzku to taniec, śpiew, recytacja, a

ich wynikiem jest właśnie teatr. Częścią składową „Dropsa”, niejako jego drugim nurtem, jest zespół „Barborki”, prezentujący piosenki górnicze i inne ludowe piosenki „dolańskie”. Obecnie J. Czap ma w planie wciągnąć w pracę zespołu również przedszkolaków, prowadząc z nimi zajęcia w formie zabaw muzycznych.

„Drops” chętnie zagra swą nową sztukę w innych zainteresowanych kołach PZKO, w niektórych zresztą występuje regularnie. We wrześniu natomiast wyjedzie ze spektaklem na Konfrontacje Teatralne Teatrzyków Dziecięcych do Mysłowic, gdzie w ub. roku uzyskał wyróżnienie.

Dyskusje z... nagrodami

BOGUMIN (wak) - Od 12 lat samorząd bogumiński dwa razy w roku - na wiosnę i jesienią - spotyka się ze swoimi mieszkańcami. Również w tym tygodniu burmistrz **Petr Micha** oraz jego zastępcy, **Josef Plášil** i **Věra Palková**, rozmawiają z mieszkańcami - wczoraj w Zabłociu, dziś gościć będą w Wierzbicach i w Pudzowie, w czwartek w Szonyczu, a w piątek w Starym Boguminie.

Spotkania są świetną okazją do zgłaszania problemów, wymiany zdań na tematy nurtujące mieszkańców oraz wyjaśnienia wielu zagadnień. Są korzystne dla obu stron - twierdzi burmistrz. - Obecnie na tapecie jest m.in. budowa autostrady D47, kanalizacja oraz najważniejsze inwestycje w mieście. Mowa będzie też o bezrobociu.

Dla najważniejszych i najczęściej występujących w dyskusji boguminiaków przygotowano nagrody.

Knajpy pod strażacką lupą

CZ. CIESZYŃ (mro) - Na cztery spusty zamknięte wyjścia ewakuacyjne, brak oznaczenia drogi ewakuacyjnej oraz niesprawne gaśnice - tak w skrócie można opisać stan, jaki stwierdzili w czeskokoczyńskich restauracjach i knajpach karwińscy strażacy województwa morawsko-śląskiego w nocy z piątku na sobotę podczas nie zapowiedzianej kontroli przeciwpożarowej w mieście.

Jak poinformował „GL” **Petr Kúdela**, rzecznik wojewódzkiej Straży Pożarnej, kontrola przebiegała po umowie z czeskokoczyńskim ratuszem, Policją RC i Strażą Miejską. Strażnicy badali m.in., czy nie podaje się nieletnim napo-

jów alkoholowych oraz kto korzysta z automatów do gry. Sprawdzano też ruch kołowy.

Uchybień w ochronie przeciwpożarowej było tyle, że strażacy zdążyli skontrolować tylko trzy znane restauracje na terenie Czeskiego Cieszyna - podał rzecznik, zapowiadając, że nocne kontrole w powiecie karwińskim będą kontynuowane.

Strażacy koncentrują się przede wszystkim na bezpieczeństwie klientów, przepustowości dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz na wyposażeniu w sprawne urządzenia gaśnicze.

Ciekawostki

Kradzież sera

Przyczepę z ponad 10 tonami sera skradziono z parkingu w amerykańskim stanie Pensylwania. Do kradzieży doszło między poniedziałkiem rano a wtorkiem po południu. Kierowca pozostawił przyczepę z serem na parkingu koło autostrady, a samą ciężarówką pojechał do warsztatu z powodu usterki. Gdy wrócił, przyczepę z serem nie było już ani śladu. Teraz w całej Pensylwanii trwają poszukiwania przyczepy z numerem rejestracyjnym z Illinois. Wartość przyczepy oszacowano na 14 tysięcy dolarów, wartości sera nie podano.

Zdrada męża

Transmisje z trasy tegorocznych wyścigu kolarskiego Giro d'Italia są gratką nie tylko dla miłośników tego sportu, ale także dla tych, którzy chcą podziwiać włoskie krajobrazy. Gorzej, gdy wśród widzów znajdzie się żona

niewiernego męża. Kamera zainstalowana na helikopterze na moment porzuciła kolarzy, by pokazać ludzi opalających się na plaży w pobliżu miasta La Spezia w Ligurii. Wśród nich był 40-letni mężczyzna w towarzystwie młodej kobiety. Jeden z krewnych jego żony zatelefonował do niej na komórkę, by powiedzieć, że widział ją w telewizji. Okazało się jednak, że to nie ona. Sytuacja stała się całkiem jasna po powrocie do domu opalonego męża. Zdradzona żona zrobiła mu awanturę, która trafiła do gazet. Niestety, nie na stronach sportowych.

Do św. Antoniego maillem

Chorwacy katolicy mogą wysłać swoje modlitwy do świętego Antoniego przy pomocy... poczty elektronicznej. Na internetowej stronie religijnego czasopisma „Veritas” znalazł się link do formularza o nazwie „Drogi Święty Antoni”, za pośrednictwem którego można wysłać do

Moim zdaniem

Prawa kontra prawa

DANUTA CHLUP

Już w podstawówce uczono nas, że w przyrodzie nie dzieje się chaotycznie. Procesy matematyczne, fizyczne czy chemiczne rządzone są pewnymi zasadami, tzw. prawami. Podobnie jest z procesami społecznymi. Chyba większość z nas ma przynajmniej mgliste wyobrażenie, czego dotyczy prawo zachowania masy, prawo Archimidesa czy Pitagorasa. A już na pewno wszyscy na własnej skórze, i to niezmiernie bolesnie, zetknęli się z prawem akcji i reakcji.

Są też inne prawa. Prawa w sensie pewnych wygód i uprawnień, przyznających bądź ogółowi ludzi, lub też wybranym grupom społecznym. W większości wypadków są one pochodną rozwoju społecznego, nacisków politycznych, jak również rezultatem zmieniającego się pojmowania moralności.

Problem nastaje, gdy prawa w sensie uprawnień zaczynają kolidować z prawami-zasadami. W czasach rządów komunistycznych, gwarantujących wszystkim prawo do pracy, nie było bezrobotnych. Tylko na pozór niedogodny jest fakt, że w tym samym czasie wyprodukowano znacznie mniej towarów i usług niż obecnie, gdy bezrobocie kwitnie. Sztucznie wymyślone prawo naruszyło obiektywnie obowiązujące prawa ekonomiczne.

Ostatnio od czasu do czasu słyszymy w mediach o przypadkach kobiet około sześćdziesiątki, którym umożliwiono przez sztuczne zapłodnienie urodzić dziecko. Wygląda na to, że niedługo niektóre kobiety zaczną się domagać prawa do urodzenia dziecka bez względu na wiek. (W odróżnieniu od innych, które z kolei akcentują prawo do nieurodzenia dziecka). Myślę jednak, iż dany od przyrody fakt, że kobieta nie może rodzić przez całe swe życie, nie jest rzeczą przypadku, lecz ma z pewnością swe uzasadnienie. Można byloby lepiej, gdybyśmy czasem trochę pokorniej traktowali obowiązujące prawa przyrody?

chlupova@glos.pl

Nowy zabytek przyrody

OSTRAWA (mro) - Do 80 zarządnym przez Urząd Wojewódzki parków krajobrazowych w piątek dołączą nowe - Meandry Odry. Chodzi o teren pod specjalną ochroną, rozciągający się na powierzchni ponad 126 ha na terytorium Bogumina, wzdłuż koryta Odry.

Meandry Odry są jedynym w Eu-

ropie Środkowej rezerwatem naturalnego toku rzeki z rozległymi zakolami (meandrami), bocznymi nogami, wyspami, wyrwami, brzegami, łaciami i łaciami, odkładającymi się ławicami żwiru, mułu oraz wody i bystrą wodą w toku. Na 7-km odcinku między Kopytówem i Boguminem rzeka dotychczas zachowała własną dynamikę wpływającą nie tylko na... granicę państwa, ale na wyjątkową florę i faunę. Wśród przedstawicieli nad Odrą „mieszkają” takie okazy, jak motyl modra, nasaitos, czerwonoczy nieparzysto-„chrząszcz”, zgniotek cynobran, a nad Odrze pływają różanka i piskorz, a w zaroślach buszuje bobr i wydra. Tem Meandry Odry jest zakwalifikowany do programu UE NATURA 2000. Dostępny jest dla turystów.

Węgla na 10 lat...

DĄBROWA/KARWINA (mro) - Jest to 8 mln ton węgla czeka na wydobycie z zamkniętej na powierzchni do 10 lat temu kopalni węgla kamiennego „Dąbrowa” w Orłowej. To zadanie realizują górnicy z kopalni ČSA. Przez codziennie podziemnymi chodnikami idą na tereny wydobywcze z sąsiedniej kopalni Jan Karol. Pracy steruje im - jak szacują fachowcy - przynajmniej do 2016 roku. Biorąc pod uwagę, że kopalnia została założona w 1822 roku, jej historia może zamknąć nawet 200 lat. Przypominamy, że węgla wydobywają Dąbrowy i Orłowa - obiekty na powierzchni, m.in. małe, nową, odstrzelono zeszedłej jesieni

niali ją, że Gombrowicz miał dostać w 1969 roku nagrodę Nobla i gdyby nie śmierć naszego pisarza, to laureatem zostałby on, a nie dramaturg Samuel Beckett.

Pizza dla przegranych

Kto otrzyma mniej niż trzy głosy, a nie do posostwo. Taką nagrodę pocieszenia dla kandydatów w odbywających się w Włoszech wyborach samorządowych - tysięcznego miasteczka Castellana Grotte koło Bari na południu kraju. 20 miejsc w radzie miejskiej zdobył się aż 400 kandydatów. Zdecydowaną większość jest więc skazana na porażkę. Żeby im ją odstąpić, wszyscy przegrani będą mile widziani na wspólnej imprezie. Zająć im będą ci, którzy w wyborach mniej niż trzy głosy

CIESZYNIACY OBCHODZILI DZIEŃ TRADYCJI I STROJU REGIONALNEGO

Zachować kulturę ludową

Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego obchodzono w niedzielę w Parku Pokoju przy Cieszyńskim Muzeum. Organizatorzy, Macierz Ziemi Cieszyńskiej i ZG PZKO, zaplanowali to, by przedstawić atrakcyjny program i zachęcić Cieszyńców z obu stron Olzy do pamiętania o korzeniach i tradycji regionu.

„Ciepły zaangażowanie w organizację tego dnia to ludzie, którym zależy, żeby kultura ludowa nie wygasła” – powiedział Mariusz Makowski, kierownik Zarządu Głównego MZC – Cieszyńska Młodzież, więc ten dzień ma być bardziej znaczący. W tym roku na rok coraz więcej Cieszyńców będzie chodziło

w tradycyjnym stroju, nie na co dzień, ale na przykład przy takich okazjach jak dzisiaj.

Głos zabrał również prezes PZKO, Zygmunt Stopa, który przedstawił historię PZKO. Podkreślił przy tym, że Śląsk Cieszyński jest jeden, a kultura po obu stronach Olzy ta sama:
- Chcemy, żeby Dzień Tradycji i

Stroju Regionalnego nawiązywał tradycję do okresu międzywojennego, kiedy w Parku Sikory w Czeskim Cieszynie odbywały się takie festyny.

Imprezę rozpoczęto od przeglądu dziecięcych zespołów folklorystycznych. Potem wystąpił pezetkaowski chór „Zgoda” z Nieborów, a następnie zespoły i kapela z obu stron Olzy. Szczególnie gorące oklaski zebrał zespół „Oldrzychowice”, a także zespół „Błędowanie”, który przedstawił zwyczaj stawiania moja. Wśród zespołów z polskiej strony wystąpili m.in. „Wałasi” z Istebnej, „Jelinka” z Jaworzynki oraz Dziecięcia Estrada Ludowa „Równica” z Ustronia. Po zakończeniu występów odbył się tzw. spacer z folklorem przez miasto – w kilku cieszyńskich restauracjach zagrały kapela – jabłonkowska „Nowina”, „Wałasi” i „Jelinka”. Najdłuższą bawiono się w restauracji Dworek Cieszyński, gdzie można było nie tylko posłuchać góralskiej muzyki „Wałachów”, ale i potańczyć.

Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego cieszył się dość dużym zainteresowaniem jak na imprezę, która nie ma jeszcze długiej historii. Organizatorzy mają jednak nadzieję, że w przyszłym roku uczestników będzie jeszcze więcej i że coraz chętniej będą przychodzić w strojach regionalnych.

ELŻBIETA MYŚZKA

Rzeźby Henryka Wielgusa i obrazy Viléma Wünschego wzbudzały na wystawie wiele uwagi.

Przemiany Karwiny

„Przemiany Karwiny” to nazwa kolejnej wystawy, która od początku maja do 3 czerwca br. w dniach od wtorku do niedzieli (w godz. 9–18) gości w Galerii Zamkowej „Chagall” w Karwinie Frysztać. Chodzi niejako o ciąg dalszy wystawy „Karwina w sztukach plastycznych” sprzed trzech lat, na której przedstawiono artystów poświęcających twórczość miastu. Wystawa stara się pokazać przemiany, jakie zaszły na przestrzeni XX w., wcześniej typowo przemysłowego i najczęściej kojarzonego z górnictwem miasta, które dziś tworzą dwa dawne miasta Frysztat i Karwina oraz dawne samodzielne okoliczne gminy – Darków, Raj, Stare Miasto i Łąki. Ponieważ sztuka plastyczna na obszarze dzisiejszej Karwiny rozwijała się dopiero w drugiej połowie ub. wieku, toteż temu okresowi poświęcona jest główna uwaga.

Do pierwszych karwińskich, lub pochodzących z Karwiny, artystów zaliczyć możemy Otokara Barana, Henryka Wielgusa, Dominika Figurę i Zdzisława Świdra. Przed wojną wiele uwagi, zwłaszcza górnikom, poświęcił w swej twórczości też pochodzący z Sobieszowic, rzeźbiarz Henryk Nitra. Na wystawie przedstawiono też pracę Władysława Zakrzewskiego, artysty grafika, który tuż przed II wojną światową poświęcił Zaozliu, w tym również Frysztatowi, całą tekę międzyorytów.

Tuż po zwolnieniu do grona wspomnianych artystów dołączył Rudolf Zebrok. Wszyscy oni przedstawiali w swoich pracach przede wszystkim romantyczne zakątki Frysztatu, ale i Karwiny oraz szerokiej okolicy. Wiele uwagi poświęcał górnikom i ich pracy, gdyż w owym czasie stanowiło to o, jak powiedziałbymy dziś, image regionu. Twórczość oparta była na realistycznym przedstawianiu danych motywów, korzystając niekiedy z symbolicznych skrótów. Do tej grupy twórców zaliczyć też winniśmy Viléma Wünschego z Szumbarku, który pracy górników i przemysłowemu krajobrazowi poświęcił gros swej twórczości. Na wystawie obejrzyć więc możemy piękne przykłady ich obrazów i rzeźb z początków drugiej połowy XX wieku.

Od początku lat sześćdziesiątych sytuacja doznawać zaczęła przemian. W mieście pojawili się młodzi, pełni wigoru plastycy, których fascynowało zaczęły nowoczesne tendencje w sztuce. W trakcie organizowanych najpierw w prywatnych mieszkaniach, a później już w świetlicach spotkań wymieniano doświadczenia, dyskusowano o nowoczesnych formach w sztuce. Wszystko to przyczyniło się do założenia pierwszej na terenie Karwiny grupy „Parazol”. W niej najbardziej zaangażowani byli Miloš Jančar, Oldřich Kodeš, Oldřich Bijk, Walter Taszek, Edgar i Henryk Baranowie, Bohuslav Konečný, Vladislav Oslik i in. Niestety, tzw. normalizacja przyczyniła się do likwidacji grupy, ale plastycy (choć w grupie byli też literaci i teoretycy sztuki) wciąż czuli potrzebę wymiany doświadczeń, konfrontacji swej twórczości na wystawach. W latach 80. XX wieku założono więc nową grupę – Klub Karwińskich Plastyków, który nawiązywał do działalności „Parazola”. Klub zasłynął z organizacji plenerów i wystaw, najpierw na murach w ul. Garnarskiej, a następnie wokół fontanny na frysztaćkim rynku. Warto podkreślić fakt, iż przeważająca część owych imprez poświęcona była miastu, jego historii i legendom. Obok znanych już nazwisk pojawiają się nowe – Renata Filipová, Jitka Gřesková, Jarka Rybová, Dita Maruscáková, Romana Taszkowa, Tadeusz Wratny, Tomáš Oslik, Miloslav Sztemonová i in.

Tak jak zmieniały się czasy, zmieniały się sztuki plastyczne i artyści. Pod koniec lat 90. ub. wieku powstaje w Karwinie kolejna grupa – Art Klub – Obywatelskie Stowarzyszenie Plastyków Karwińskiego. Pojawiają się też nowe nazwiska. Do Karwiny z Pragi ze swoją twórczością przyjeżdża Jolana Lasková – Petřílková, pochodząca z Karwiny, znana w kraju plastyczka i ilustratorka książek dla dzieci. Obok karwińskich artystów trafiają do Art Klubu również goście z szerokiej okolicy – wśród nich Oskar Pawlas, Monika Milerska, Greta Sartorisová. Indywidualnie tworzy znany karwiński fotograf i dokumentarzysta Edmund Kijonka.

Pierwotnie niewielka ostrawska grupa „Chagall” rozrasta się nagle i nabiera regionalnego zasięgu. Tu właśnie pojawiają się też karwińscy fotograficy i plastycy. Wspomnijmy chociażby Petra Pavliňáka (założyciel grupy i dyrektor Centrum Plastycznego „Chagall”), Romana Schmuckera – malarza romantycznych i pełnych poezji widoków ze starego Frysztatu, fotografa Rostislava Schmuckera czy malarzkę Marcelę Tomčalová-Kolařová.

Jak zauważyć można na wystawie, do Karwiny ze swą twórczością powrócił cały szereg artystów. Wspomnijmy Jozefa Mackowskiego, lekarza z Karwiny, od 1969 roku mieszkającego w Niemczech, który dopiero tam, na emeryturze, poświęcił się malarstwu, czy też lekarza Jaroslava Vaňka, który w swej twórczości nawiązuje do malarstwa Tadeusza Wratnego, ale poświęca się też rzeźbie w drewnie. Na uwagę zasługują też Miloš Tichý, również urodzony w Karwinie, a od 1985 roku żyjący i tworzący w Niemczech.

Obok profesjonalnych czy półprofesjonalnych twórców, Karwinie poświęca wiele uwagi amatorzy. Ich prace zdadzają najczęściej przywiązanie, patriotyzm lokalny i umiłowanie miasta rodzinnego.

By lepiej poznać przemiany miasta Karwiny, warto obejrzyć w Galerii Zamkowej niewielką prezentację starych zdjęć i pocztówek pozwalającą konfrontować owe przemiany z dziełami plastyków. (o)

W niedzielę wystąpiły zespoły, chóry i kapela z obu stron Olzy. Największe oklaski zebrał zespół „Oldrzychowice”.

WYSTAWA W OBU GALERIACH TEATRU CIESZYŃSKIEGO:

Twórczość znad Olzy

W CIESZYN (kor) – Sobotniej prezencie Sceny Polskiej towarzyszył wernisaż wystawy: Tym razem swoje dzieła zaprezentowali w galeriach Teatru Cieszyńskiego (duży i Duży) – twórcy zaozlińscy (Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. Wystawa nosi prostą nazwę: „Plastyki znad Olzy 2007”).

W teatralnych galeriach można zobaczyć nie tylko dzieła artystów z naszego regionu. Członkowie ZPAP zaprosili do udziału także swoich przyjaciół – żyjących nad Olzą, ale nie będących członkami organizacji (m.in. Bronisław Liberda czy Stanisław Firla), czeskich przyjaciół (Zdzisław lub przyjaciel z Polski, a także z Bratysławy (Jan i Xenia Bernarowicz – mający swoje korzenie nad Olzą).
- Zapraszamy tu profesjonalnych artystów, nawet pedagoga wyższej szczebla artystycznej, ale także artystów, którzy tworzą dla przyjemności,

kiedyś pięknie zwanych plastykami niedzielnymi – powiedział podczas wernisażu Władysław Owczarzyn. Nie chcę przez to powiedzieć, że ich prace są mniej wartościowe czy też gorsze. Mamy też na wystawie cały przekrój generacyjny – od zasłużonych

plastyków – seniorów, przez generację średnią po najmłodszą pokolenie.

W. Owczarzyn dodał, że graniczna rzeka Olza coraz bardziej staje się nowym elementem łączącym ludzi z obu jej brzegów.
- Ta wystawa to nie tylko szczerą chęć przystąpienia do

otwartej konfrontacji artystycznej z innymi plastykami, ale również przyczynek do budowy nowego wizerunku regionu nad Olzą, budowy nowego pomostu.

Warto dodać, że podczas wernisażu kilka pieśni Stanisława Moniuszki śpiewała solistka Opery Ostrawskiej Alina Farna-Podkalska. Wystawę zaś można zwiedzać do 17 czerwca br.

W Wielkiej Galerii obejrzyć możemy, obok malarstwa i rzeźby, ceramikę.

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Oldku, nie ustaje. Dzięki za „Mój środek świata” z dedykacją i z życzeniem twórczym wrażeń. Za Opolszczyznę dziękuję nie z Opola, a z Prężynki, gospodarstwa ojcowego. Opisaną lewą ręką; upór i zdecydowanie zawsze Cię cechowały. Piszą o tym niestannie Maria Alicja Zynger, koleżanka ze studiów, oraz Anna Kuchowicz z Krakowa; z jej tekstem jakimś siadaliśmy w opolskiej wieżownicy nadolankowej. W sumie nic ująć, nie dodać do ich wstępu i powitania. Powiem jednak, że w tym czasie Tadeusz Soroczynski występuje raz po raz, w tym samym i pilny obserwator zaozlińskich zmagani.

Twój środek świata

„Czas pstrąga” (26 II 1998), „Kosmos pest-przewartościowa”, „Ciąg rozważań intelektualnych, które mają nas doprowadzić do ostatecznych, wysublimowanych definicji, wartych utrwalenia...” – zastanawia się pani Anna. I podziwiał Tadeusza, że nie rezygnuje, nie odstawia umysłu ani pióra. Największy trud zresztą sprowadza prostotę słowa, wyobraźnia każde sprostać powszedniości, stąd ów zaskakujący tytuł: „... środek świata”: „Mam się wystrzegać dosłowności / być uniwersalny / w uczuciach / na sprawy doczesne...”. Żyję tu / między kurami / kaczkami i ludźmi...” To wtedy dokonuje się rzetelna poezja!

Najnowszy tomik poetycki Tadeusza Soroczynskiego robi niezwykle wrażenie. Autor próbuje pisać lewą ręką, ogląda słowa, sprawdza, bo „co za radość / zaistnieć na nowo / w słowie...”. Chciałoby się przytulić kamrat, jak wnuka, skoro „Po drugiej stronie / słowa / po drugiej stronie / lustra / miły / i nasza uroda”...

„Jestem jedną z pierwszych czytelniczek wierszy Tadeusza, pisanych w Liceum Pedagogicznym w Głogówku. Uczęszczaliśmy do tej samej klasy. Połączył nas »śpiew młodych serc«” – pisze Maria Alicja. „Poszukiwanie środka świata wtedy, kiedy się już ktoś na tym świecie tyle natrudził, to uruchomienie całego procesu przewartościowań, ciągu rozważań intelektualnych, które mają nas doprowadzić do ostatecznych, wysublimowanych definicji, wartych utrwalenia...” – zastanawia się pani Anna. I podziwiał Tadeusza, że nie rezygnuje, nie odstawia umysłu ani pióra. Największy trud zresztą sprowadza prostotę słowa, wyobraźnia każde sprostać powszedniości, stąd ów zaskakujący tytuł: „... środek świata”: „Mam się wystrzegać dosłowności / być uniwersalny / w uczuciach / na sprawy doczesne...”. Żyję tu / między kurami / kaczkami i ludźmi...” To wtedy dokonuje się rzetelna poezja!

rosz do rosza

Za granicę? Proszę bardzo...

Mieszkańcy Czech, Moraw i Śląska stanowią wyjątkowo aktywną grupę turystów. Coraz częściej preferują przy tym podróże i wczasy zagraniczne. Podczas gdy dawniej idealną praca na wypoczynek było lato, dziś pora roku dla wielu osób wybierających się „w daleką ówlatę” nie ma najmniejszego znaczenia. Liczą się przede wszystkim cena i poziom oferowanych usług turystycznych oraz ich atrakcyjność. W lecie najchętniej wybieramy turnusy dziesięciodniowe lub czternastodniowe, poza sezonem letnim ludzie najczęściej decydują się na krótsze wyjazdy, weekendowe lub kilkudniowe, choć także dłuższe wczasy nie są już niczym nowym.

Prym wiedzie Europa

W ub. roku obywatele RC przeznaczali na urlopy zagraniczne średnio 13 395 Kc. Najwięcej osób podróżowało samochodem lub autokarem (88,3 proc.), 8,8 proc. urlopowiczów wybrało samolot, z usług kolei skorzystało zaledwie 3 proc. podróżujących. W tym roku, jak wynika z badań statystycznych, samolotem na urlop zagraniczny poleci już co dziesiąty obywatel Czech. Tradycyjnie ogromnym powodzeniem cieszą się wczasy w Chorwacji, ale coraz więcej osób wybiera wypoczynek w Turcji, Egipcie czy Tunezji. Głagle jednak zdecydowana większość preferuje europejskie ośrodki czasowe i duże metropolie. Ogółem w ub. roku podróże i wczasy zagraniczne kosztowały obywateli RC ok. 57 mld Kc. Ale przecież w zależności od zasobności portfela można dziś udać się dosłownie w każde miejsce na świecie.

Warto podkreślić, że jeszcze nigdy wczasy i podróże zagraniczne nie były dla obywateli RC tak dostępne i tak tanie, jak w tym roku. Spadają ceny wycieczek i pobytów wczasowych, biletów lotniczych, taniej można kupić obce waluty, a wszystko za sprawą mocnej korony. Coraz więcej osób nie tylko marzy o wczasach zagranicznych, ale też swoje marzenia urzeczywistnia.

Podczas gdy dziesięć lat temu statystyczny pracujący obywatel RC musiał na wycieczkę zagranicą w cenie 15 tysięcy Kc zarabiać prawie pięć miesięcy, to dziś wystarczy mu na to niespełna miesiąc. Urlopy zagraniczne raczej nie drożeją, a wprost przeciwnie. Najwyraźniejszy spadek cen nastąpił u wyjazdów do krajów dawniej uważanych na bardzo egzotyczne, takich jak Egipt, Tunezja czy Tajlandia. Podczas gdy za tygodniową wycieczkę do Egiptu w 1990 roku musieliśmy zapłacić około 30 tys. Kc, co było sumą jak na tamte czasy gigantyczną, to dzisiaj taki urlop możemy sobie zafundować za połowę tamtej ceny. 17 lat temu za bilet lotniczy do Paryża przyszło nam zapłacić 11 tys. Kc. Dziś możemy polecieć do stolicy Francji za 4 tysiące. Jeszcze w połowie lat 90. turyści wyjeżdżający do byłej Jugosławii wozili w bagażniku własne namioty i torby pełne konserw, zapiek w proszku i ziemniaków. Dziś mogą sobie pozwolić na kupowanie żywności na miejscu, wynajęcie kwatery prywatnej lub zamieszkanie w przyzwoitym hotelu. Ceny wycieczek i wczasów spadają nie tylko z powodu mocnej korony, ale także w wyniku zaciętej walki konkurencyjnej, jaka od lat toczą za sobą biura podróży i towarzystwa lotnicze. Kto zaś chce w tym roku zafundować sobie naprawdę tani, a przy tym atrakcyjny i przyjemny urlop, powinien pomyśleć o starej, dobrej Bułgarii.

Ile zapłacimy?

A oto dla porównania ceny niektórych towarów (przeliczone, w przeliczeniu na korony), które mogą zainteresować turystów i wczasowiczów planujących w tym roku wyjazd za granicę.

Żywność	Turcja	Chorwacja	Hiszpania	Bułgaria
woda 1,5 l	24	20	14	20
sok owocowy	63	31	56	15
piwo	25	21	51	9
chleb	6	23	od 56	9
jogurt	16	16	42	7
mleko - 1 l		21	28	13
szynka 100 g	20	39	11	15
truskawki 1 kg	16			
pomidory 1 kg	31	51	56	9
ziemniaki 1 kg	13	12	37	
batonik czekol.	31	11		
wino 0,7 l	110	od 16	56	od 44
winogrona 1 kg	16	15		
masło 250 g	5	39	37	od 15

W restauracji	Turcja	Chorwacja	Hiszpania	Bułgaria
filizanka kawy	31	33	34	od 3
ciastko	63	33	56	33
coca-cola	31	39	71	9
piwo 0,5 l	31	od 39	85	21
wino 0,2 l	24	od 31	100	od 15
kolacja - 1 osoba	204	od 155	od 282	od 44

Fakt, że ludzie – według statystyk – coraz więcej wydają na podróże i wczasy zagraniczne, nie świadczy już dziś o rosnących cenach zagranicznych pobytów czy biletów lotniczych, ale o tym, że kupujemy usługi coraz wyższej jakości, że chcemy mieszkać w coraz lepszych hotelach, że szukamy coraz to nowych atrakcji i podnień. Nie bez znaczenia jest też to, że „zagranica” dla stale większej liczby naszych współobywateli to takie kraje, jak Wenezuela, Brazylia, Stany Zjednoczone czy Kanada. A jeżeli wybieramy się za ocean, musimy oczywiście liczyć się z tym, że przyjdzie nam sięgnąć znacznie głębiej do kieszeni...

HENRYKA BITTMAR

80 LAT ZORGANIZOWANEGO ŚPIEWACTWA POLSKIEGO NA ZAOLZIU (12) Młodzieżowa awangarda chóralna

Pociągającym jest fakt, że w ostatnich dwudziestolecie powstały na Zaolziu nowe, młodzieżowe zespoły chóralne. W 1986 r. powstała z inicjatywy Leszka Kaliny, nauczyciela wychowania muzycznego w czeskojęzycznym szkole polskim Gimnazjum, młodzieżowy Polski Chór Mieszany „Collegium Cantorum”, który przez pierwszych sześć lat był reprezentantem zespołu ZG PZKO, po czym przekształcił się w samodzielny zespół. Po 12 latach działalności uświetnionej licznymi sukcesami (1. miejsce oraz nagroda za najlepsze wykonanie przez zespół w konkursie w kategorii dużych chórow mieszanych, uczestnictwo w prestiżowych festiwalach chóralnych w węgierskim Debreczynie – 1994 r. oraz angielskim Llangollen – 1995 r.) kierownictwo artystyczne zespołu przejął w styczniu 1999 r. prof. Halina Goniewicz-Urbaś, wykładowca Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Pod jej kierownictwem chór uzyskał brązowy medal w kategorii zespołów kameralnych w Międzynarodowym Konkursie w Atenach, 1. miejsce i Złoty Medal w Międzynarodowym Konkursie „Święto Pieśni” w Olomuńcu – 2001 r., 1. miejsce w konkursie „Legnica Cantat” – 2002 r., dwa Złote Medale w kategorii Superior oraz kategorii muzyki sakralnej na XXXII Międzynarodowym Konkursie „Święta Pieśni” w Olomuńcu, bierze udział w Światowym Festiwalu Chórów w Montreux w Szwajcarii, nota „très bien” – 2005 r., umieszcza się w Złotej Strefie na XV Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Adwentowej i Bożonarodzeniowej w Pradze – 2005 r.).

L. Kalina jest również twórcą w 1990 r. mieszanego Chóru Studenckiego „Collegium Invenum” przy Polskim Gimnazjum w Cz. Cieszyne. Repertuar zespołu z ok. 60 członkami w wieku 15–19 lat tworzą dzieła mistrzów polifonii, klasyki romantyzmu, opracowania pieśni ludowych i muzyki tanecznej, muzyka współczesna i eksperymentalna. Chór zdobywa najwyższe laury na konkursach śpiewaczych: ośmiokrotnie „Złoty Kamerton” w finale Ogólnopolskiego Konkursu Chórów Szkolnych w Bydgoszczy (1994–2007), sześciokrotnie „Złoty Wstęgę” na Festiwalach „Opava Cantat” oraz w Międzynarodowym Konkursie Chóralnym w Banskiej Bystricy na Słowacji (1995–2005), „Złoty Dyplom” w IX Międzynarodowym Konkursie „Gaude Cantem” w Bielsku-Białej – 2005 r., 1. miejsce „Cum Laude” w 52. Europejskim Festiwalu Chórów Młodzieżowych w Neerpelt w Belgii – 2004 r.

Kolejny zespół – Kompania Osób Prywatnych „Amici Cantionis Antiquae” – powstał w styczniu 1992 r. jako mieszany kwartet wokalny (kierownik artystyczny i założyciel L. Kalina). Celem Kompanii było jednorazowe wykonanie zapominanego dzieła chóralnego Jerzego Tranowskiego. Po nagraniach dla Muzeum Cieszyńskiego i Radia Ostrawskiego oraz kilku koncertach zespół, który tworzyła mieszana czwórka śpiewaków, zdecydował się na kontynuowa-

nie działalności w dziedzinie różnorodnej muzyki chóralnej a capella, poszerzając swoje szeregi o dalszych 5 śpiewaków. Chór uczestniczył w VIII Międzynarodowym Konkursie Chórów Kameralnych w Rychnowie (1996 r.). W 1998 r. zespół zawiesił swoją działalność, reaktywując się ponownie w 2002 r. jako męski zespół wokalny z wykorzystaniem głosów kontratenorowych. Ośmioosobowy zespół męski uzyskuje wyróżnienie w finale Ogólnopolskiego Festiwalu Koled i Pastoralek w Będzinie.

Na początku 1997 r. powstał pod kierownictwem artystycznym Bogdana Szmeka kameralny zespół wokalny „Musicae Amantes”, którego członkami są ludzie młodzi, studenci. Repertuar zespołu jest ambitny, obejmuje wokalne utwory sakralne i świeckie renesansu, opracowania negrospirituale i pieśni ludowych oraz utwory muzyki rozrywkowej. Zespół uczestniczy w obchodach 10-lecia Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie (1999 r.), bierze udział w koncertach z okazji 140. rocznicy urodzin Gustava Mahlera w domu rodzinnym kompozytora (2000 r.) oraz prestiżowym festiwalu Sztuki Chóralnej w Jihławie.

We wrześniu 1999 r. został powołany do życia Chór Mieszany „Canticum Novum”, którego założycielem, kierownikiem artystycznym i dyrygentem jest L. Kalina, zaś członkami (ok. 60 śpiewaków w wieku 18–30 lat) są głównie absolwenci Chóru Studenckiego „Collegium Invenum”. Zespół stara się o jak najszersze spektrum repertuarowe i możliwie największą uniwersalność. Sukcesy zespołu to m.in.: 2. miejsce w XII Ogólnopolskim Festiwalu Polskiej Pieśni Chóralnej w Katowicach (2002 r.), 1. miejsce i Złoty Dyplom w kat. A w III Międzynarodowym Konkursie Chórów im. B. Martinu w Pardubicach (2003 r.), 1. miejsce i nagroda dla najlepszego dyrygenta w Konkursie Rybnickiej Jesieni Chóralna, 2. miejsce w Złotej Strefie na XI Konkursie Chórów Akademickich w Banskiej Bystricy (2005 r.), 2. miejsce w kat. A w XVIII Międzynarodowym Konkursie Pieśni Religijnej w Rumii. Zespół brał też udział w prestiżowych międzynarodowych festiwalach i konkursach Alta Pusteria we Włoszech (2002 r.) oraz w Spittal an der Drau w Austrii.

Od września 2002 r. działa w karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum pod kierownictwem L. Kaliny kameralny chór żeński „Alaudae”, na którego repertuar składają się kompozycje mistrzów polifonii, klasyki i romantyzmu, opracowania pieśni ludowych i negrospirituale. Chór liczy ok. 40 uczennic w wieku 15–19 lat. „Alaudae” zdobył Złoty Kamerton w finale Ogólnopolskiego Konkursu Chórów Szkolnych w Bydgoszczy w 2006 i 2007 r.

Wszystkie wyżej wymienione chóry (za wyjątkiem „Collegium Cantorum”) działają pod auspicjami założonego w marcu 1999 roku w Cz. Cieszyne Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”, rozciągającej opiekę organizacyjną i materiałną nad zespołami o wyższym poziomie artystycznym, szczególnie ludzi młodych. PTA przejęło też po ZG PZKO organizację takich imprez dziecięco-młodzieżowych, jak Fe-

stiwali Piosenki Dziecięcej, Przewidywanego Szkolnej Działalności Śpiewaczej, Przegląd Cieszyńskiej Pieśni Ludowej. Wszystkie zespoły śpiewacze Towarzystwa są członkami Związku Śpiewaczo-Muzycznego, a tym samym Polskiego Związku Chórów i Orkiestr oraz Unii Czeskich Zespołów Chóralnych.

W 2000 r. powstał przy MK PZKO w Karwinie Raju mieszany MK PZKO zespół chóralny „Dźwięczak” pod kierownictwem Jolanty Malak. Barbary Tomanek, którego głównym posłannictwem jest zabieganie o stałego przypływu młodszych muzyków miejscowemu chórowi „Dźwięczak”.

Przy Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Cz. Cieszyne w styczniu 1997 r. rozpoczął działalność merytalny młodzieżowy Polski Chór Mieszany „Ad Dei Gloria”, założony przez dyrygentką i członkinię ciekłą i dyrygentką chóru jest Beata Brzóska. Zespół posiada dziś w swoim repertuarze ponad 100 utworów z różnych epok: od średniowiecza do współczesności. Chór upiękocił śpiewem msze św. w pierwszą część dzieła po pierwszym piątą latki miesiąca, ważniejsze święta i uroczystości kościelne. Chór daje koncerty w okresie adwentu, Wielkiego Piątku i świąt Bożego Narodzenia, śpiewa sąsiednich parafiach, co roku w ramach Świąt Trzech Braci występuje na koncercie ekumenicznym chóru chrześcijańskich i zespołów muzycznych działających po obu stronach. W 2003 r. „Ad Dei Gloria” wziął udział w festiwalu muzyki liturgicznej w Usti nad Orlicą. W tym samym roku pokazała się też pierwsza kompaktowa płyta zespołu oficjalnie wydana przez krakowskie Studio Inp. Najwyższych osiągnięć zespołu należy zdobyć: Złoty Wstęgę na II Ogólnopolskim Konkursie Pieśni Parafii i Postnej w Bydgoszczy (2005 r.) i dyplom Specjalnej Działki Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki Akademii Muzycznej w Gdańsku (2005 r.). Złoty Wstęgę oraz tytułu „Złoty Wstęgę” w VI Międzynarodowym Festiwalu „Pražské vánoce” w Pradze (2006 r.) oraz zdobyć Srebrnej Strely w Międzynarodowym Festiwalu „Święta Pieśni” w Olomuńcu (2006 r.). Od 2006 r. jest członkiem Związku Śpiewaczo-Muzycznego.

Nie można zaprzeczyć, iż zespoły chóralne, które powstały ostatnim dwudziestolecie, stały się obecnie chlubą polskiego zakolańskiego śpiewactwa chóralnego. Jest to jednak strona nie można pominąć fakt, że w tym samym czasie z powodu braku śpiewaków zaczęło swoją działalność 10 chórów PZKO: chór żeński „Olzianka” w Kach (1988), chór mieszany parafialny „Górnik” w Karwinie (1989), chór mieszany „Odrzychowice” w Karwinie (1990), mieszany zespół śpiewaczy „Bystrzyca” w Bystrzy (1993), chór mieszany „Preludium” w Boguminiu (1994), chór mieszany „Przyjaźń” w Karwinie (1995), mieszany zespół śpiewaczy „Wedryńska” w Wroclawiu (1996), świątny chór męski „Jędrzej” w Orłowie (1997), chór żeński „Piotrowice-Marklowice” w Piotrowicach (1998), chór żeński „Piotrowice-Marklowice” w Piotrowicach (1998). W niektórych miejscowościach, które w ostatnich latach do polskiego śpiewactwa chóralnego przetrwały, chóry: karwiński „Echo” i frydecki „Hojnal” połączyły się w jeden chór męski „Hojnal-Echo” (1964), chór żeński i męski „Hutnika” w chór żeński „Hutnik”, chór męski „Sucha” w chór żeński „Tęcza” w chór mieszany „Sucha” w Suchej Górnej (1991), chór mieszany „Sucha” w Suchej Górnej i męski skocieszyński chór żeński i męski chór mieszany „Harfa” (1992), chór żeński „Halka” i chór męski „Chór” w chór mieszany „Stonawa” w Stonawie (1995), a „Godulan” i „Ropica” w chór mieszany „Godulan-Ropica” (1996).

Polski Chór Mieszany „Ad Dei Gloria” w Cz. Cieszyne pod dyrykcją Beaty Brzóska.

JÓZEF WIERZ...

Czy nie byłoby lepiej, zamiast lepić zło, stworzyć dobro?
Antoine de Saint-Exupéry

Właśnie ukazał się polski przekład *Nazywam się Czerwień*, głośnej książki ubiegłorocznej laureata Nagrody Nobla, tureckiego pisarza **Orhana Pamuka**. Jacek Cieślak reklamuje ją w „Rzeczpospolitej” jako „traktat o religii i sztuce ubrany w kostium powieści sensacyjnej”. Oto jego refleksje.

Przekleństwo kultury obrazkowej

Właśnie nad książką – osadzoną w historycznych realiach i niemającą wspólnego z gniotami o tematach – trzeba zacząć od tego, że Pamiłk powoli do życia aż dziewięciu narratorów. Wśród nich jest malarz, szatan, ślota, moneta, pies, piękna wdowa Sekure, jej ukochany, obrotna żydowska swatka Czarne i czterech arcydolnych miniarzów. Na zamówienie sultana Czarne III ilustrują księgę, która ma być odwiecznie wrogią Weneckim. Umysłowo ją bowiem zgodnie z tradycjami malarstwa islamskiego, a nie weneckiego.

Stambulskim labiryncie

Właśnie dlatego pierwsze słowa powieści padają z ust trupa! Jeden z autorów bliźniaczego dzieła zostaje zabito. W pełnym sarkazmu malarz wprowadza nas w akcję, która rozpoczyna się jednocześnie w raju, gdzie labirynt stambulskich ulic, w kwadrantach, pracowniach oraz biurowej sultana. Nasuwa się skojarzenie z *Umiłowaniem róży Umberto Eco*. Ale nie, w tym sensie pisarzy jest odmienny. Jest onkał korzeni współczesnej Europy wracając do religijnych dysput z czasów średniowiecza, pobudzając naszą wyobraźnię śledztwem w sprawie tajemniczych mordów związanej z księgą *Komedii Arystotelesa*. Muzyczna mogła zmienić oblicze chrześcijaństwa. Pamuk zastanawia się, jaki wpływ na współczesny świat miało przedstawienie ludzkiego wizerunku. W tej metaforze kryje dramat naszej globalnej cywilizacji, w której rozpoczęte już procesy powstrzymać jest niezwykle trudno. Zanim na świat islamu zaczął oddziaływać Zachód, poddany był wpływom Chin, Indii. To właśnie wtedy zainspirowani ich sztuką miniaturzyści zaczęli obchodzić zakaz Mahometa pod pozorem ilustrowania Koranu, *Księgi królewskiej* złożonej z perskich mitów i legend oraz poematu o miłości Chosrow do Szirin.

Turecki pisarz, nasycając akcję *Czerwieni* motywami arcydzieł Islamu, daje katastrofę, ale czy nie była piękna! I ten opór z lat 80., znowu fenomenem w skali globu. Równie wtedy Polskę kochałem, jak teraz mnie irytuje i martwi.

Jak wiele trzeba wysiłku, zły woli, jak jadowny musi być nasz gen autodestrukcji, by tak zapaskudzić pamięć tamtych lat. Ale co było robić, zostawić laudactwa przeszłości i udawać.

Sąd nad milionami

Ze ich nie ma, lajdakom zafundować nagrodę milczenia za ich grzechy? Problem, że forma ujawnienia tak nam nie wyszła. Czy w ogóle jest na to dobra forma?

Czasami mam wrażenie, że zarówno walczą o ujawnienie i piętnowanie, jak i ci, co nawołują do łagodności i powsięciąłości, bo tyle lat, bo każdy przypadek jest inny, że jedni i drudzy zapewne mają rację i są w błędzie. (Nam tylko tak się zdaje, że jest jedna racja.) Po latach doświadczeni jednak już wiem: ludzie fanatyczni i

Jemioła

Nr 282
 DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 24. 5. 2007

bowiem w kompetencje Boga, śmieli naśladować dzieło stworzenia i konkurować z Nim. Dążąc do piękna, dawali dowód pychy. I okazje do grzechu możnym zleceniodawcom, którzy na obrazie chcieli stać w centrum świata, zyskać nieśmiertelność na drodze innej niż wiara, a przy okazji dać dowód bogactwa, wpływów i wyjątkowości. A jednak poczynając od Timura i jego dynastii, toczyli wojny także z myślą o zagrabieniu zbiorów bibliotek. Księgi sławiące ich dawnych właścicieli niszczone, ale miniatury ocalano – wklejając je do tomów tworzonych ku czci nowych władców.

Z perspektywy psa

Okrucieństwa wojny uchodziły płazem. Ale nie do wybaczenia w świecie islamu był fakt, że niebiański punkt widzenia Boga na malunkach miała zastąpić perspektywa znana z weneckiego malarstwa, a więc odpowiadająca psu. Jeden z bohaterów Pamuka ironizuje, że w sztukach pięknych Europejczycy domagali się, by zamiast przedstawicielek przedmiotów – kreować je jak żywe, jeśli zaś chodzi o pieniądze i inne dobra, zalewali świat islamu podrobkami.

W tej metaforze kryje dramat naszej globalnej cywilizacji, w której rozpoczęte już procesy powstrzymać jest niezwykle trudno. Zanim na świat islamu zaczął oddziaływać Zachód, poddany był wpływom Chin, Indii. To właśnie wtedy zainspirowani ich sztuką miniaturzyści zaczęli obchodzić zakaz Mahometa pod pozorem ilustrowania Koranu, *Księgi królewskiej* złożonej z perskich mitów i legend oraz poematu o miłości Chosrow do Szirin.

Turecki pisarz, nasycając akcję *Czerwieni* motywami arcydzieł Islamu, daje

Strach przed śmiechem

Zaglądamy też w stambulskie alkohole, gdzie powstawały pornograficzne ryciny sprzedawane pokątnie na bazarach. I wysłuchujemy opowieści o sodomie derwiszy, którzy palił opium i pili wino, a także biseksualnych aktorach przebranych za kobiety. Wtedy jednak Pamuk prezentuje sztukę tureckiego miniaturzysty dającego jedynie wyobrażenie obrazu, a nie zastawiającego szczegółów tak jak Europejczycy. Opis francuskiej miłości między Sekure i Czarnym jest tak poetycki, że dzieci mogłyby go czytać nieświadomie temu.

W średniowiecznej Europie artyści tworzący na chwałę Boga z czasem przestawali być anonimowi, a ich uczyniowie i następcy odeszli od tematyki religijnej, tworząc sztukę świecką – chiałoby się powiedzieć na podobieństwo świata bez Boga. Muzulmańscy duchowni nie chcieli dopuścić do powtórzenia tego procesu w cywilizacji islamu. Księga, w której miały się znaleźć dzieła czterech miniaturzystów, nie powstała. Również dlatego, że mieli wątpliwości, czy nie profanują religii. Byli całkiem pewni, że kopiając Wenečan, wcale nie staną się oryginalni, tylko wzbudzą śmiech. Dlatego woleli malować to, na co patrzą, niż to, co widzą.

nam szansę poznania jego kultury, sobie zaś – stworzenia wariacji literackich. Poznajemy też koloryt XVI-wiecznych pracowni malarskich, tajemnicze komponowania farby ze składników naturalnych i krojenia złota do zdobień. I zyciorysy mistrzów, którzy by udowodnić, że nie są kopistami rzeczywistości, oslepiali się igłami i wbiwaniem w żrenicę i malowali z wyobraźni.

Jacek Cieślak

podszyci zaciekłością nie mają racji, nigdy, nawet gdy ją mają. A powszechne czyszczenie sumień kojarzy mi się ze smrodem koszar, gdzie na studium wojskowym czyścił się brzoń. „Sąd ostateczny” odbywa się więc w chlewie, a sędziowie trzymają w rękach siekiery. Sąd nad milionami, jeśli w ogóle możliwy, musi być katastrofą. Iuż choćby dlatego, że nie ma co zrobić z tak licznymi odchodami ludzkiego sumienia.

A czy nie można by pójść krok dalej i zaaplikować powszechną ogólnonarodową lustrację co dekadę. Urząd Moralności Publicznej zbierałby bzdury na bieżąco materiały. Po czym co dziesięć lat odbywa się akt powszechnej lustracji. Tym, co nie chcą się teraz lustrować, mówi się: co się buntujecie, przecież dopełniamy tyle urzędowych formalności, które też nas trochę upokarzają. A takie małe przeczyszczenie wszystkim dobrze zrobi.

Nie widzę jednak powodu, by moralnie sprawdzać jedynie nasze władze, potem profesorów, dziennikarzy, przecież pominięcie może być upokarzające dla piekarczy, krawców i kelnerów. To jakby spowiedź zaserwować tylko dla wybranych.

JACEK CIEŚLAK

OPINIE

BENEDYKT XVI: Mamona a zbawienie

W obliczu nadużywania potęgi ekonomicznej, w obliczu okropności kapitalizmu degradującego człowieka do roli towaru ukazały się nam niebezpieczeństwa związane z bogactwem i na nowo rozumiemy, co Jezus miał na myśli, gdy ostrzegał przed bogactwem i przed niszczącym człowieka ubóstwieniem mamony, które znaczną część świata trzyma w swych okrutnych szponach.

(Papież w swej nowej książce Jezus z Nazaretu.)

POLECAMY

DANIEL JAKUBCZYK: Gorzyce i Dolna Lutynia

Nakładem Urzędy Gminy Gorzyce ukazała się bogato ilustrowana praca historyczna **Daniela Jakubczyka Gorzyce i Dolna Lutynia. Skarby historii, kultury i sztuki gmin pogranicza**. Jest to cenne, starannie udokumentowane źródło wiadomości o mało znanym zakątku gorzycko-bogumińskim. Z olbiańskiego czytelnika szczególnie mogą zainteresować liczne informacje, legendy i ciekawostki historyczne dotyczące Lutyni Dolnej, Wierznowic, Bogumina, a także takie osobliwości, jak Trójkąt Trzech Republik u ujścia Olzy do Odry.

Pięknie, albumowo wydana książka ma jednak jeden poważny mankament: w czeskim przekładzie tytułu na okładce roi się o językowych wpadek. W dziewięciu słowach udało się „tumulaczowi” popęlić siedem rządzących ortograficznych błędów. Mimo to książkę warto polecić każdemu, kto choć trochę interesuje się dziejami nadolbiańskiej ziemi. (k)

ZBIGNIEW HERBERT

Guziki

Tylko guziki nieugięte przetrwały śmierć świadkowie zbrodni z głębi wychodzą na powierzchnię jedyny pomnik na ich grobie są aby świadczyć Bóg policzy i ulituje się nad nimi lecz jak zmartwychwstać mają ciałem kiedy są lepka częścią ziemi przeleciał ptak przepływa obłok upada liść kielkuje śluz i cisza jest na wysokościach i dymi mgłą smoła las tylko guziki nieugięte potężny głos zamilkłych chórów tylko guziki nieugięte guziki z płaszczy i mundurów

RECENZJE

Nadchodzi era poezji pop

(Jaś Kapela: *Życie na gorąco*)
 Co łączy **Kazimierz Szczukę**, **Lwa Rywina**, **Adama Michnika**, **Annę Dymną** i **Michelle Pfeiffer**? To bohaterzy najnowszego tomu nowej gwiazdy współczesnej poezji polskiej – **Jasia Kapeli**, znanego w środowisku literackim slamera. Mogłoby się wydawać, że zbieg znanych nazwisk to tani zabieg, który ma zainteresować wierzchem, nabłyszczyć go, ogrzać w ciepłe cudzych fleszów. Ale to kod wyznawców popkultury, a przecież wszyscy nimi jesteśmy. Wiersze Kapeli to teksty medialne, fotogeniczne, budowane specjalnie na słamy – powinny być jak superstar, wysyłać prosty komunikat i wrzeszczać do mikrofonu „I love you!”. Są błyskotliwe, dowcipne, ironiczne, stosownie krótkie i chwytliwe. Jak popularna piosenka. To wiersze – plotki, które można przekazać koleżance z pracy: *Widziałem Janusza Gajosa / śpiącego w intercycy. / Siedział z ustami otwartymi / w stronę nieba. / Wyglądał jak martwy lewiatan. / Już sam tytuł zbioru Życie na gorąco – zapowiada plotkarski wymiar książeczki. Wrażenia dopełniają widniejące na okładce reklamowe hasła: *jaśkapela superstar czy Bóg honor niskie ceny!* – to w rzeczywistości tytuły wierszy. Kabaretową konwencję podtrzymuje nawet notka biograficzna: *Jaś Kapela – podmiot liryczny. Człuy, odpowiedzialny, szczerzy, z poczuciem humoru, ma w sobie coś.**

A że ktoś kiedyś umieścił poezję na platformie „kultury wysokiej”? Dajmy spokój anachronizmom. Nadchodzi era poezji pop, dzięki której spędzimy *Wieczór z Michelle Pfeiffer*, rozwiążemy *Problem Wodeckiego* i wnikiemy w *Wiersz interwencyjny dla Ewy Drzyzgi*. Miałoby być przyjemnie i jest.

AGNIESZKA WOLNY-HAMKAŁO

KORESPONDENCA

Szanujmy Śląsk

W „Jemiole” cenię sobie szerokie podejście do tematu kultury. Nasz Śląsk zasługuje na to. Nie powinien być traktowany jako jakiś przyłepok do tego czy owego państwa. Jest to ziemia dorodna i wkorzeniona dzięki autochtonom w dawne średniowiecze, a więc strzeżmy jej i pielęgnujmy ją, bo na to zasługuje. Nacionalizm z tej czy tamtej strony może nam tylko zaszkodzić.

Apeluję do redaktorów, którzy kształtują nasze podświadome uczucia i poczucie więzi, aby podkreślali suwerenność Śląska i aby jasno deklarowali niezależność autochtonów od politycznych szermierze.

O Śląsku można pisać po polsku.

**Ludwik Nierostek
 Hawierzów**

Telewizja

WTOREK 29 MAJA

■ TVP 1

5.40 Tak jak w Unii 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Czerwony traktorek - Wejście smoka (s.) 8.55 Sali Mali - Jesteś w ukrytej kamerze (s.) 9.05 Domowe przedszkole - Pawie pióro 9.35 Tom - Tom w Egipcie (s.) 10.00 Szkoła złamanych serc (s.) 10.50 Wiadomości 15.10 Leśnym tropem 15.35 Wyjeżdżam - zostaje? 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Umrzej przed świtem 22.05 Sprawa dla reportera 22.40 Z refleksem 23.00 Misja specjalna 23.35 Przekręt 0.35 Dług 2.10 Strażnik minionego czasu.

■ TVP 2

6.15 Ocean Avenue (s.) 7.00 Telezakupy 7.15 Świętynia 7.35 Bibi Blocksberg - Czy można bez czarów? 8.05 Na dobre i na złe 9.00 Pytanie na śniadanie 10.40 Święta wojna - Ostatnie 11.10 Sąsiedzi - Fortuna kolem się toczy (s.) 11.40 Magnum - Trudny wybór 12.30 Przygodę Tarzana - Zakazane klejnoty (s.) 12.55 Słub po japońsku 13.55 Europa da się lubić - Na zakupach 14.50 Dr Quinn (s.) 15.45 M jak miłość (s.) 16.35 Miss Universe 2007 17.30 Zorro (s.) 18.00 Program lokalny 18.45 Panorama 19.05 Miss Universe 2007 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kulisy serialu M jak miłość 21.05 500 razy M jak miłość 22.00 Panorama 23.30 Biznes 22.35 Losowanie konkursu interaktywnego 22.40 Rzymska wiosna pani Stone 0.45 Czy Izrael zombarduje Iran?

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.25 Przegląd prasy 8.30 Kurier 8.45 Schlesien Journal 9.23 Serwis ekonomiczny 9.30 Kurier 10.00 Kurier flesz 12.06 Kurier świat 13.48 Serwis ekonomiczny 14.05 Kurier świat 15.05 Kurier

UMRZĘC PRZED ŚWITEM

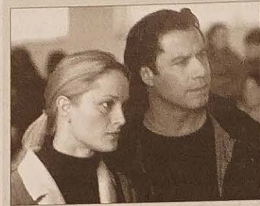
Thriller, USA, 1993, 105 minut
TVP 1, wtorek 29. 5., godz. 20.20
Reżyseria: Charles Correll
Występują: Cheryl Ladd, Jameson Parker, Andrew Gilchrist, Kimberly Horner, Matt Clark, Kim Coates, Hope Lange.

Film opowiada o prawdziwych wydarzeniach. Robert Edelman, jego żona i dwoje dzieci wiada pozornie luksusowe życie. Rodzina ma problemy: Robert bije Lindę. Po kolejnej awanturze kobieta zabiera dzieci, wyjeżdża do rodziców i wyjawia im prawdę o koszarze życia z Robertem. Mąż nachodzi dom testów, żądając, by żona wróciła. Adwokat Lindy zapewnia jej prawo do opieki nad dziećmi i stawia wobec jej męża duże żądania finansowe. Zdecydowana postawa Lindy pogłębia gniew i nienawiść Roberta. Angażuje on płatnego mordercę, który ma zlikwidować żonę.

TEREN PRYWATNY

Thriller USA, 2001, 115 minut
Polsat, wtorek 29. 5., godz. 21.00
Reżyseria: Harold Becker
Występują: John Travolta, James Lashly, Rebecca Tilney, Debra Mooney, Vince Vaughn, Teri Polo, Leland L. Jones.

Małżeństwo Franka i Susan Morrisonów się rozpadło. Ich 11-letni syn Danny nie potrafi pogodzić się z tym faktem. Sytuację pogarsza to, że Susan szybko wiąże się z innym mężczyzną młodym i zamożnym Rickiem Barnesem. Danny nie darzy ojczyma sympatią. Chłopiec opowiada o nim ojcu coraz dziwniejsze historie. Początkowo Frank je bagatelizuje. W końcu Danny mówi, że widział, że Rick popełnił morderstwo. Frank zdaje sobie sprawę, że jeśli to prawda, życie jego syna jest w niebezpieczeństwie.

komentarze 16.16 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 17.00 Raport z akcji - Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 17.15 Plus minus 18.00 Aktualności 18.45 Trójka tam była 19.00 Tropiele 19.15 Bliżej natury 19.40 Raport z akcji - Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 19.50 TV Katowice zaprasza 20.30 Kurier 20.56 Trzeci wymiar 23.59 Prawdziwa legenda wieży Eiffla 0.49 Plus minus.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 6.50 Siła miłości (s.) 8.55 Graczykowie (s.) 9.25 Rodzina zastępcza (s.) 10.00 Sekret Laury (s.) 11.00 Metamorfozy 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Piękna i geniusz 13.00 Jesteś moim życiem 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundy'ch (s.) 15.15 Rodzina zastępcza 15.50 Wydarzenia 16.25 Interwencja 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Piotr Bałtrocky przedstawia 21.00 Teren prywatny 22.55 Chirurdzy (s.) 23.55 Nasze dzieci 2.55 Dziewczyny w bikini (quiz).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.05 Teleranek 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Atlas wideo naszej przyrody 9.40 Odkryte powiązania (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Miejsce na górze (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.40 Uwzięci za żelazną kurtyną 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczy my z TVC 13.35 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 14.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.25 13 komnata Josefa Váni 15.00 Wiadomości 15.10 Oczarowanie (s.) 16.05 Zaczarowane przedszkole 16.35 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 17.00 Pomagaj sobie 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Dom - to sztuka (poradnik) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Przecież! (s.) 20.55 Sposrteżka z zagranicy 21.00 Wszystko party (talk show) 21.45 Dziennik Ostrawiaka 22.00 Komisarz Moulin (s.) 23.30 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Polityczne spektrum 0.15 Wydarzenia, które zmieniły świat 1.05 Mieszkać - to sztuka 1.30 Simpsonowie 1.50 AZ-kwiz 2.15 Ally McBeal.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Reporterzy TVC 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Auto Moto Revue 12.30 Styl (mag.) 12.55 Babilon (mag.) 13.20 Game Page (mag.) 13.40 Boisko 7 (dla dzieci) 15.50 Świat książek 16.05 Planeta Nauki 16.25 Dołącz do nas (pr. publ.) 16.40 Rodzina, szkoła i ja 16.55 Nie poddawaj się (pr. publ.) 17.15 Sport z Kątką 17.25 Poradnik zdrowotny 17.35 Diagnosta 17.55 Sedno 18.00 Magazyn folklorystyczny 18.30 Music blok 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 J. angielski - Ekstra 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 19.50 Ćwiczy my z TVC 20.00 Kinobox (mag.) 20.30 Biuro (s.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Piękna zgubiona (talk show) 21.55 Film o filmie Roming 22.10 Sześć stóp pod ziemią (s.) 23.05 Klub dokumentalny: Czarna mewa 0.05 Wieczór na temat... 2.00 Sabotaż 2.25 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Kojak (s.) 9.40 Limity ekstremalne (film USA) 11.35 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 12.35 Stefania (s.) 13.35 Stingers (s.) 14.35 Świat według Bundy'ch (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Strażnik Teksasu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Dowody zbrodni (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.20 Kryminalne zagadki New York (s.) 22.15 112 (pr. cykl.) 22.50 Szeryf z Los Angeles (film USA) 0.35 Prawo i porządek (s.) 1.25 Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Księżniczka Fantaghiro (s. anim.) 7.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.50 Jesteś moim życiem (s.) 9.50 Plomienie namiętności (s.) 10.50 Lekarz z gór (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.55 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.25 Krok z krokiem (s.) 13.55 Komisarz Rex (s.) 14.55 Nieustraszony (s.) 16.00 Diagnosta morderstwo (s.) 16.50 Medicopter (s.) 17.45 Minuty regionu 17.48 Wiadomości regionalne 18.00 Jan Kraus w Primie 18.10 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Top 10 22.30 Closer (s.) 23.30 Nowojorscy giniarze (s.) 0.25 Gra o przeżycie (film USA) 2.20 Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 30 MAJA

■ TVP 1

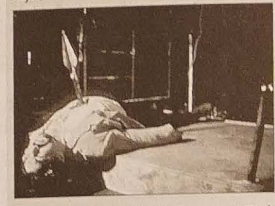
6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Nastoletni geniusze (s.) 9.00 Domisie (s.) 9.30 Tom - Tom w Południowej Afryce (s.) 10.00 Szkoła złamanych serc (s.) 10.50 Kuchnia z Okrasa - Musztarda do obiadu 11.15 Badania kontrolowane - Stres 11.45 Agrobiznes (magazyn) 12.00 Wiadomości 12.10 Moda na sukces (s.) 12.55 Klan (s.) 13.20 Plebania (s.) 13.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.15 Szansa na życie - Jak w rodzinie 14.30 Raj 15.10 Trendowaci 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 W mroku 22.00 Polacy 22.50 Z refleksem 23.10 Paradox Lake 0.40 Wokół wielkiej sceny.

■ TVP 2

5.30 Ocean Avenue (s.) 7.15 Znaki czasu 7.40 Bibi Blocksberg (s.) 8.05 Na dobre i na złe - Został gwiazdą 9.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Święta wojna - Miłość i gniew (s.) 11.15 Sąsiedzi - Podróż do Grecji (s.) 11.45 Magnum - Trudny wybór (s.) 12.35 Przygodę Tarzana - Niebez-

CZŁOWIEK DO WYNAJĘCIA

Thriller kanadyjski, 1997, 110 minut
TVP 2, środa 30. 5., godz. 20.10
Reżyseria: Jean Pellerin
Występują: Rob Lowe, Joe Mantegna, Bronwen Booth, Charles Edwin Powell, Steve Adams, Jack Langejick, Marie-Josée Longchamps.

Chicagowski taksówkarz Mitch Lawrence otrzymuje propozycję od stałego klienta, psychiatry Alana Webbera. Za 50 tys. dolarów miałby zlikwidować gangstera, który następuje na życie doktora. Taksówkarz odrzuca ofertę, lecz gdy od znajomego Webbera dowiaduje się, że za raka trzustki, decyduje się na wykonanie zlecenia, by zapewnić przyszłość żonie i dziecku. Jedzie pod wskazywanym adresem. Podczas szmataniny z ofiarą pistolet sam wypala. Następnego dnia taksówkarz odbiera pieniądze. Niebawem zaczyna jednak podejrzewać, że padł ofiarą mistyfikacji.

pieczne zwidy (s.) 13.00 Nowy obóz dla łobuzów 13.55 Europa da się lubić - Ślub i co dalej? 14.50 Dr Quinn (s.) 15.40 M jak miłość (s.) 16.35 Gliniarz i prokurator - Nocny blues (s.) 17.25 Zorro (s.) 18.00 Program lokalny 18.45 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.40 Ulice kultury 20.10 Człowiek do wynajęcia 22.00 Panorama 22.30 Nocny 22.40 Korespondent 23.10 Nocny strażnik.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 7.45 Aktualności 8.00 Kurier flesz 8.24 Przegląd prasy 8.45 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 9.00 Kurier 10.12 Kurier gość 10.55 Serwis kulturalny 11.00 Kurier flesz 11.04 Kurier biznes 11.51 Serwis ekonomiczny 12.00 Kurier flesz 12.06 Kurier świat 13.30 Kurier 15.06 Kurier komentarze 16.50 Drobne sprawy 17.00 Czarno na białym 17.05 Kwiaty, ogrody 17.15 Plus minus 18.00 Aktualności 18.45 Nasz reportaż 19.00 Vsechno klape - wszystko gra 19.20 Zbliżenia filmowe - Program poświęcony osiągnięciom studentów Wydziału TV Uniwersytetu Śląskiego 19.50 TV Katowice zaprasza 20.55 Trzeci wymiar 21.30 Kurier 22.42 16/23 30 Kurier 23.59 Więcej niż jedno 0.51 Plus minus 1.07 Trzeci wymiar 1.59 Plus minus 2.11 Więcej niż jedno.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.50 Siła miłości (s.) 8.00 Wielka wygrana (teleturniej) 8.55 Graczykowie - Murarze (s.) 9.25 Rodzina zastępcza 10.00 Sekret Laury (s.) 11.00 Metamorfozy 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Piękna i geniusz 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundy'ch (s.) 15.15 Rodzina zastępcza - Wesele (s.) 16.25 Interwencja 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich - Zerwane więzi (s.) 21.00 Powiedz, że to nie tak 23.15 Daleko od noszy - Jedną nogą w Anglii 23.45 Piotr Bałtrocky przedstawia 0.45 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.45 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Piękna miasto 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Córka D'Artagnana 1/2 (film koprod.) 11.30 Klucze (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczy my z TVC 13.40 Dom - to sztuka 14.05 Wędrująca kamera (s. dok.) 14.30 Banano-

we rybki 15.00 Wiadomości 15.10 Nie mam pracy (poradnik) 15.20 Hobby magazyn J. Bohdalowej 16.40 Zaczarowane przedszkole 16.30 Testy, porady, reportaże 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Pod pokrywką (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wiadomości regionalne 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 20.00 Panna Marple 22.40 Paddington (film br.) 21.40 Laska ciebie 22.35 Na tropie (mag. krym.) 23.00 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Music blok (pr. muz.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Joey (s.) 0.15 Chłopaki w akcji 0.35 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.00 Simpsonowie 1.25 AZ-kwiz 1.50 Oczarowanie (s.) 2.05 Piątka Zellera.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Piękna zgubiona 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Auto Moto Revue 12.30 Styl (mag.) 12.55 Babilon (mag.) 13.20 Game Page (mag.) 13.40 Boisko 7 (dla dzieci) 15.50 Świat książek 16.05 Planeta Nauki 16.25 Dołącz do nas (pr. publ.) 16.40 Rodzina, szkoła i ja 16.55 Nie poddawaj się (pr. publ.) 17.15 Sport z Kątką 17.25 Poradnik zdrowotny 17.35 Diagnosta 17.55 Sedno 18.00 Magazyn folklorystyczny 18.30 Music blok 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 J. angielski - Ekstra 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 19.50 Ćwiczy my z TVC 20.00 Kinobox (mag.) 20.30 Biuro (s.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Piękna zgubiona (talk show) 21.55 Film o filmie Roming 22.10 Sześć stóp pod ziemią (s.) 23.05 Klub dokumentalny: Czarna mewa 0.05 Wieczór na temat... 2.00 Sabotaż 2.25 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Kojak (s.) 9.40 Limity ekstremalne (film USA) 11.35 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 12.35 Stefania (s.) 13.35 Stingers (s.) 14.35 Świat według Bundy'ch (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Strażnik Teksasu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Dowody zbrodni (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.20 Kryminalne zagadki New York (s.) 22.15 112 (pr. cykl.) 22.50 Szeryf z Los Angeles (film USA) 0.35 Prawo i porządek (s.) 1.25 Szybka wygrana 2.25

■ PRIMA

6.30 Księżniczka Fantaghiro (s. anim.) 7.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.50 Jesteś moim życiem (s.) 9.50 Plomienie namiętności (s.) 10.50 Lekarz z gór (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.55 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.25 Krok z krokiem (s.) 13.55 Komisarz Rex (s.) 14.55 Nieustraszony (s.) 16.00 Diagnosta morderstwo (s.) 16.50 Medicopter (s.) 17.45 Minuty regionu 17.48 Wiadomości regionalne 18.00 Jan Kraus w Primie 18.10 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Pomoc domowa (s.) 20.00 Lotnisko (s.) 21.15 Jesteś tym, co jesz 22.25 Kobieta i dziecko 23.25 Nowojorscy giniarze (s.) 0.25 Samotnicy (film USA) 2.20 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Wspomnienia

Nie umarłem, bo wiem,
że żyję w sercach tych, których kochałem.
Dnia 27. 5. upłynęło 5 lat od śmierci
naszego Drogiego

śp. KAROLA GASIA

z Karwiny, zaś 1. 6. obchodziliby
61. urodziny. Wszystkich, którzy Go
znali, o chwilę wspomnień prosi żo-
na i synowie z rodzinami. RK-114

Odeszłaś tak nagle, tak niespodziewanie,
Żyjesz w naszych sercach i w Twoich obrazach,
Wiszących w pokoju na ścianie.

śp. ZOFII WANOK

Dnia 29. 5. 2007 mija 5. rocznica
śmierci naszej Drogiej
ze Śmilowic. Z miłością i szacun-
kiem wspomina siostra Maria z ro-
dziną. GL-307

Co w teatrze

SCENA POLSKA - HAWIERZÓW: W
Czarnolasu (29, godz. 19.00).
ORLOWA: W stronę Czarnolasu
(29, godz. 19.00).
SCENA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: Ro-
bia Julia (29, godz. 19.00).

Co w kinach

ORLOWA - Centrum: Plaga (29, 30,
godz. 17.45, 20.00); Reflex: Fast Food
Czarnolasu (29, godz. 20.00); Rocky Balboa
(29, godz. 17.00, 20.00);
WZNIENIEC: Bestiań (29, godz. 20.00);
Żyć z lwa Jimmy (29, 30, godz. 17.30);
HAWIERZÓW - Centrum: Wpuszczo-
nie w kanał (29, 30, godz. 15.30); Ob-
wołaniem angielskiego króla (29, 30,
godz. 17.45); Sztandar chwały (29, 30,
godz. 19.00); **CIESZYŃ - Piast:** Piraci
w Hawierzowie 3 - Na krancie świata (29,
godz. 16.15, 19.15).

Co na antenie

WKSIE WIADOMOŚCI: TVC 1, pią-
ta wiadomości regionalne od godz.
18.00. TVC 2, sobota od godz. 7.00.
WKSIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3
i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt
8.00, nie: 18.30.

Co w terenie

KLUB KOBIEC ZG PZKO - zapra-
szają na wernisaż wystawy prac człon-
ki Klubów Kobiet PZKO w Bibliotece
Regionalnej w Karwinie Frysztaście
w sali nr 1 T. G. Masaryka w środę
18.05 o godzinie 16.00. Wystawę moż-
no oglądać w dni otwarcia biblioteki
od 12.00.

PRZYJAŹŃ - zawiadamia,
że ogłosiła generalną chórą z orkiestrą
wyjazdem do Gogolina odbę-
dzie 31. 5. o godz. 18.45 w fryszta-
cie Dnia PZKO.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO infor-
muje, że objazd na wycieczkę do
Białki w sobotę 2. 6. o godz.
14.00. Proszę zabrać z sobą
dokumenty osobiste (paszport) i zło-
żenie na wydatki osobiste. Nr kom.
51 977 935.

**Wystawa z Dnia Pawła Oszeldy
z 28 maja w Nieborach**
Wystawa komórkowa: nr 1117; 2. kino
1498; 3. baran: 376; 4. kon-
kurs: 87; 5. wędlina + wino: 607; 6.
wystawa balkonowa: 587; 7. konsumpcja:
18; 8. stojak na gazety: 967; 9. kwiaty
1787; 10. kosiarzka: 1334.
Wystawę należy podjąć do 31. 5. 2007
rocznicy „Sójka” w Nieborach.

**FOYER NOWEGO RATUSZA, Ostra-
wa:** do 31. 5. wystawa fotografii Za-
olziańskiego Towarzystwa Fotograficz-
nego.
**GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIE-
GO, Biała Galeria:** Wystawa „Plasty-
cy znad Olzy 2007” czynna po-pt w
godz. 9-15, do 17. 6.

Nekrologi

W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamiamy wszystkich krew-
nych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 24. 5. 2007 zmarł w wieku
77 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec,
Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat,
Szwagier i Wujek

śp. ERICH GOMÓLKA

zamieszkały w Ligołcie Kameralnej 206 E. Pogrzeb
Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 30 maja
2007 o godz. 15.00 z sali obrzędów pogrzebowych
w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina.
RK-118

W tej ziemi wyrostem
Ta ziemia mnie karmiła
Tej ziemi służyłem
W tej ziemi odpoczne

W głębokim żalu zawiadamia-
my krewnych, przyjaciół i znajo-
mych, iż dnia 26. 5. 2007 zmarł w
wieku 86 lat nasz Ukochany Mąż,
Szwagier, Wujek i Ojciec Chrząstny

śp. WŁADYSŁAW ZOTYKA

zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb
Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 30. 5. 2007
o godz. 15. 30 z kościoła ewangelickiego w Ha-
wierzowie Błędowicach na miejscowy cmentarz.
W smutku pogrążona żona z rodziną. AD-080

**KOŃSKA PODLE-
SIE** - MK PZKO
zaprasza na sma-
żenie jajeczni-
cy 31. 5. o godz.
16.30 na boisku
szkolnym.

KARWINA RAJ
- Kluby Kobiet
i Seniora MK
PZKO zapraszają swych członków
29. 5. o godz. 16.00 na spotkanie z
okazji Dnia Matki.
HAWIERZÓW, KLUB EMERYTÓW
- zaprasza na spotkanie klubowe w
czwartek 31. 5. o godz. 15.00 do świe-
tlicy przy ul. Matuszka 2.

Urlop

KARKONOSZE - luksusowy hotel
Śpindlerův Mlýn - 29. 7. - 4. 8. 2007.
W cenie od 3300 Kc/osoba wyżywienie,
szwedz. stoły, rezydent, dojazd auto-
busem lub własny. Dzieci zniżki! Inf:
602 726 283, aztour.atlas.cz.

PIEŠTANY - turnus leczniczy, 19-25.
8. W cenie 5900 Kc/os jest hotel, pro-
cedury, wyżywienie, dojazd autobu-
sem. Inf: 602 726 283, aztour.atlas.cz.
GL-270

Oferty

SPRZEDAŻ TRUSKAWEK (hurtowa
i detaliczna). Ekologiczna uprawa. 1
km od przejścia Karwina Raj, 10 km
od Cieszyna. Kaczyce, ul. Pogodna 9.
Tel. 0048 604 249 041. GL-282

SPRZEDAM szczeniąt owczarka nie-
mieckiego. Tel. 604 591 241. GL-314

Co za Olzą

**KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-
nicza 46, Cieszyń:** do 31. 8. wystawa
„Ignacy Kraszewski i jego księgozbiór.
W 120 rocznicę śmierci pisarza”.
Czynna wtp-t: 8-18; so: 9-15.

**WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUN-
DA św. Mikołaja:** czynna codziennie
9-16.

**ODDZIAŁ MUZEUM USTRONSKIE-
GO, Zbiory Marii Skalickiej, 3 Maja,
Ustron Brzegi:** wystawa J. Smykow-
skiej - drzeworyt sztorkowcy i malar-
stwa D. Gierdala. Otwarta do lipca,
czynna codziennie w godz. 11-16.

Wystawy

**FOYER NOWEGO RATUSZA, Ostra-
wa:** do 31. 5. wystawa fotografii Za-
olziańskiego Towarzystwa Fotograficz-
nego.
**GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIE-
GO, Biała Galeria:** Wystawa „Plasty-
cy znad Olzy 2007” czynna po-pt w
godz. 9-15, do 17. 6.

Wystawę otworzyła szefowa górnosuskiego Klubu Kobiet, Eugenia Kańa.

PO DWU LATACH KOLEJNA WYSTAWA

Hobby naszych pań

SUCHA GÓRNA (sch) - Przez dwa
dni można było oglądać w górno-
suskiej świetlicy PZKO wystawę robót
ręcznych pań zrzeszonych w Klubie
Kobiet MK PZKO. Jej nazwa „Nasz
dom - nasze hobby” akcentowała
to, co powszechnie o członkiniach
Klubów Kobiet wiadomo - robótki
ręczne, piękne dekoracje, wypieki ku-
linarne to dla nich nie tylko praca wy-
magająca talentu i poświęcenia wielu
godzin, ale też hobby.

Wernisaż wystawy, przypadający
dokładnie na Dzień Matki, otworzyły
górnosuskie przedszkolaki pięknym
występem dedykowanym mamom.

Po powitaniu gości przewodnicząca
górnosuskiego Klubu **Eugenia Kańa**
wprowadziła obecnych w nastrój
wystawy. Cieszyły słowa uznania za-
równo zwiedzających, jak i szefowej
Sekcji Kobiet **Henryki Żabińskiej** czy
wójta miejscowej gminy **Jana Lipnera**
pod adresem nie tylko pracowniczych
pań, ale całego Miejscowego Koła
PZKO.

Wystawie, którą górnosuski Klub
Kobiet przygotował za ledwie po dwu-
letniej przerwie, towarzyszyła trady-
cyjnie loteria, smaczny domowy bufet
i - co niemniej ważne - swojska cie-
pła atmosfera.

I TARGI EUROREGIONU »ŚLĄSK CIESZYŃSKI«

Produkt lokalny

CIESZYŃ (mro) - Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DEL-
TA PARTNER z Cieszyna wraz z Czesko-Polską Izłą Handlową oraz Stowarzy-
szeniem Rozwoju i Współpracy „Olza” utworzą 16 czerwca w Śląskim Zamku
Sztuki i Przedsiębiorczości I Targi Euroregionu „Śląsk Cieszyński”.

Projekt finansowany z Funduszu Mikroprojektów INTERREG III A CZ-PL
w ciągu dwóch dni przedstawi 50 polskich oraz czeskich przedsiębiorców i
wytwórców produktów lokalnych działających na terenie Euroregionu „Śląsk
Cieszyński”. Celem spotkania obok nawiązania i zacieśnienia współpracy go-
spodarczej jest także promocja wyrobów regionalnych.

Zdaniem fachowców, obecny poziom współpracy pomiędzy polskimi i cze-
skimi firmami należy określić jako niewystarczający. - *Przyczynami tego stanu
rzeczy są brak wiedzy na temat prowadzenia działalności gospodarczej w kraju
sąsiada, brak informacji na temat efektywnego wykorzystywania środków z fun-
duszy europejskich na promocję oraz współpracę transgraniczną* - zaznacza
Danuta Przeczek, dyrektor Biura Izby.

Targi zostaną wzbogacone o szkolenia nt. działalności gospodarczej w Pol-
sce i RC oraz produktu lokalnego. Organizatorzy planują wydanie teledre-
sowej mapy branżowego folderu uczestników spotkania. Na Targach swoje miej-
sce (gratis) znajdą także twórcy ludowi. Wstęp jest bezpłatny.

Wakacje bez nudy

REGION (wak) - Do wakacji pozosta-
ło już niewiele czasu, toteż rodzice,
którzy chcą, by ich dziecko spędziło
tydzień w podmiejskim obozie orga-
nizowanym przez placówki młodzie-
żowe, powinni już teraz podjąć i wy-
pełnić zgłoszenia.

Bogatą ofertę dla dzieci i młodzie-
ży w wieku 6-15 lat, podobnie zresz-
tą jak w poprzednich latach, przygo-
wał karwiński Ośrodek Wolnego Cza-
su „Juventus”.

- *Zapewniamy, że nasi podopiecz-
ni nie będą mieć czasu na nudę*
- powiedział redaktor „GL” zastęp-
ca dyrektora, **Jan Firla**. - *Przez pięć
dni w tygodniu przygotowaliśmy bo-
iem dla nich różnorodny i bogaty
program, który powinien zaspokoić
nawet najwybredniejsze dzieciaki.
Oprócz gier i zajęć w salkach placów-
ki będziemy wyjeżdżali za miasto,
m.in. do Mostów k. Jablonkowa na
tor wózeckowy, na Śląski Zamek w
Ostrawie czy do parku archeologicz-
nego w Kocobędzu.*

obiadu), bilety wstępu (np. na basen),
nagrody za zwycięstwa w turniejach
sprawnościowych. W tym roku „Ju-
ventus” przygotował sześć turnusów
- trzy w lipcu i tyle samo w sierpniu.
Pierwszy „startuje” 9 lipca.

Dzieci, które zostają w mieście w
dniach 9-13 lipca, 16-20 lipca oraz 27
lipca - 31 sierpnia mogą spędzić mi-
ło czas w hawierzowskiej placówce
młodzieżowej, a młodzi orłowanie
w Domu Dzieci i Młodzieży w Orł-
owej Lutyni (w dniach 13-17 lipca). W
programie jest m.in. wycieczka do
ostrawskiego ogrodu zoologicznego,
na basen, a także zajęcia w kółkach
- komputerowym i plastycznym. Za
pobyt placu się odpowiednio 650 oraz
600 Kc.

Tygodniowe turnusy półkolonijne
(9-13 lipca, oraz 20-24 i 27-31 sierpnia)
proponuje również trzyniecka placów-
ka przy ul. P. Bezruč. Zabawy, kon-
kursy, zajęcia sportowe i plastyczne,
pływanie, wycieczki w góry - to tylko
niektóre propozycje programowe. Za
ośmiodziennej pobyt (w godz. 8-16)
trzeba zapłacić od 500 do 700 Kc.

W Polonia

WTOREK 29 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domisie 9.00 Świątynia (rep.) 9.15 Ojczyzna polszczyzna 9.30 Salon kresowy - Emancypacja z Szukiszek (cykl dok.) 9.45 Co nam w duszy gra - Duety miłosne 10.40 Krok od przepaści (film dok.) 11.30 Plebania 12.00 Wiadomości 12.10 Klan 12.35 Praca bez granic - Belgia (rep.) 13.05 Warto kochać (s.) 13.50 Sportowy tydzień 14.20 Rozmowy na temat... 14.30 Warszawa Jana Nowaka - Jeziorańskiego (film dok.) 15.25 Oczywiście 15.45 Domisie 16.10 Badania cytologiczne i prenatalne (mag.) 16.20 Zwierzowiec 16.40 Świątynia (rep.) 17.00 Telexpress 17.15 Telewizyjne Wiadomości Literackie 17.40 Dziką Polską (s.) 18.10 Poczet rektorów Uniwersytetu Jagiellońskiego 18.35 Polska z bocznej drogi 18.50 Plebania (s.) 19.15 Dziwne przygody Koziołka Matołka 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Polska racja 21.05 Jan Nowak Jeziorański - kulisy zdarzeń (cykl dok.) 21.30 Reportaż 2.50 Warto rozmawiać 22.55 Pięść o Wojnie Domowej (film dok.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 24.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Tajski smak 0.25 Poczet rektorów Uniwersytetu Jagiellońskiego 0.50 Plebania (s.) 1.15 Dziwne przygody Koziołka Matołka 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Polska racja 2.55 Jan Nowak Jeziorański - kulisy zdarzeń (cykl dok.) 3.20 Reportaż 3.50 Warto rozmawiać 4.50 Pięść o Wojnie Domowej (film dok.) 5.20 Telewizyjne Wiadomości Literackie 5.45 Polska z bocznej drogi.

ŚRODA 30 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domowe przedszkole 9.00 Wierze, wąpię, szukam 9.25 Zaproszenie 9.45 Fabryka śmiechu 10.35 Świadczenie nieznanymi historii 11.05 Życ z przeszczepem (cykl dok.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Polska racja 13.05 Jan Nowak Jeziorański - kulisy zdarzeń (cykl dok.) 13.30 Reportaż 13.55 Maryla Rodowicz i jej gitarzyści 15.00 Pięść o Wojnie Domowej (film dok.) 15.30 Łączy nas Polska 15.45 Domowe przedszkole 16.10 Laboratorium 16.30 Wierze, wąpię, szukam 17.00 Telexpress 17.15 Do grającej szafy grosik wrzuc - fragmenty koncertu 17.40 Afisz (mag.) 18.05 Wyjeżdżam - zostaje? 18.25 Życ z przeszczepem (cykl dok.) 18.50 Plebania 19.15 Kolorowy świat Pacyka 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Wieści Polonijne 21.05 Reportaż 21.35 Egzamin z życia (s.) 22.20 Biznes z gwarancją (mag.) 22.45 Polacy 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.55 Do grającej szafy grosik wrzuc - fragmenty koncertu 0.25 Afisz (mag.) 0.50 Plebania (s.) 1.15 Kolorowy świat Pacyka 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Wieści Polonijne 2.55 Reportaż 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.10 Pamiętają o mnie 4.30 Wyjeżdżam - zostaje? 4.50 Biznes z gwarancją (mag.) 5.15 Polacy.

CZWARTEK 31 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Budzik 9.00 Raj 9.25 Ostoja 9.50 Zaczysze gwiazd 10.15 Do grającej szafy grosik wrzuc - fragmenty koncertu 10.40 Afisz (mag.) 11.10 Poczet rektorów Uniwersytetu Jagiellońskiego 11.30 Plebania 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Wieści Polonijne 13.05 Egzamin z życia (s.) 13.35 Biznes z gwarancją (mag.) 14.10 Reportaż 14.35 Od przedszkola do Opoli - Agnieszka Matyski 15.05 Polacy 15.45 Budzik 16.10 Kwadrans na kawę 16.30 Raj 17.00 Telexpress 17.15 SF-Symulator faktu - Miasta przyszłości 17.40 Opowieści wiatru i morza (mag.) 18.00 Ostoja 18.25 Było, nie minęło 18.50 Plebania (s.) 19.15 Kasztaniaki 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.15 Złotopolscy (s.) 20.40 Z daleka, a z bliska 21.25 Kłasyka dramatu (teatr TV) 22.20 Muzyka klasyczna 22.40 Magazyn Ekspresu Reporterów 23.30 Panorama 23.50 Biznes 0.05 SF-Symulator faktu - Miasta przyszłości 0.30 Budzimy do życia 0.40 Rozmowy na temat... 0.50 Plebania (s.) 1.15 Kasztaniaki 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy 2.25 Z daleka, a z bliska 3.10 Kłasyka dramatu (teatr TV) 4.10 Muzyka klasyczna 4.30 Było, nie minęło 4.55 Reportaż 5.10 Magazyn Ekspresu Reporterów.

PIĄTEK 1 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domowe przedszkole 9.00 Karino (s.) 9.25 Jest takie miejsce 9.45 Bzik kulturalny (mag.) 10.10 SF-Symulator faktu 10.40 Muzyka klasyczna 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Polska na weekend 13.05 Hity satelity 13.20 Kłasyka dramatu (teatr) 14.20 Repor-

taż 14.40 Polska z bocznej drogi 15.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 15.45 Domowe przedszkole 16.10 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic (rep.) 16.30 Święta wojna - Molestowanie 17.00 Telexpress 17.15 Codzienna 2 m 3 (s.) 17.45 Reportaż polonijny 18.10 Bzik kulturalny (mag.) 18.35 Hity satelity 18.50 Plebania (s.) 19.15 Przygody Myszk 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Polska na weekend 21.05 Mówi się... 21.25 Na dobre i na złe (s.) 22.20 Cztery pory roku i 10 - lecie grupy Mo Carta 23.10 Porozmawiamy 24.00 Losskot! 0.25 Życ z przeszczepem (cykl dok.) 0.50 Plebania (s.) 1.15 Przygody Myszk 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy 2.25 Polska na weekend 2.55 Mówi się... 3.15 Hity satelity 3.30 Na dobre i na złe (s.) 4.20 Cztery pory roku i 10 - lecie grupy Mo Carta 5.15 Święta wojna - Molestowanie 5.40 Reportaż polonijny.

SOBOTA 2 CZERWCA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.35 Święta wojna - Molestowanie 9.00 Mówi się... 9.20 Słoneczna włócznia (s.) 9.45 Było, nie minęło 10.10 Z daleka, a z bliska 11.05 Dwie strony medalu (s.) 11.30 Opowieści wiatru i morza (mag.) 12.05 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Codzienna 2 m 3 (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Salon kresowy 14.15 Dziką Polską (s.) 14.45 Made in Poland 15.15 Duże dzieci 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Telexpress 17.15 Nie tylko o... 17.25 Ojczyzna polszczyzna 17.40 Pamiętają o mnie 18.00 Reportaż polonijny 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Dobranocka 19.30 Wiadomości 20.10 Niemcy (dramat TV) 21.55 Golec uOrkiestra 4 - Już nie zgąszenie ognia w nas 22.45 Fabryka śmiechu 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Film animowany 1.30 Wiadomości 2.00 Niemcy (dramat pol.) 3.45 Dziką Polską (s.) 4.10 Codzienna 2 m 3 (s.) 4.35 Reportaż polonijny 5.05 Dwie strony medalu (s.) 5.25 Opowieści wiatru i morza (mag.) 5.45 Dziękujemy za solidarność.

NIEDZIELA 3 CZERWCA

6.00 Golec uOrkiestra 4 - Już nie zgąszenie ognia w nas 6.50 Pamiętają o mnie 7.10 Śniadanie na podwieczorek 8.05 M jak miłość (s.) 8.50 Słowo na niedzielę 8.55 Ziarno 9.20 Budzimy do życia 9.30 Mordziaki 9.55 Między ziemią a niebem 10.00 Msza Święta (Uroczystości kanonizacyjne błogosławionego Szymona z Lipnicy) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.30 Dwie strony medalu (s.) 14.05 Bulionerzy (s.) 14.55 Wywiad i opinie 15.35 Biografie - Ja, który mam podwójne życie... czyli dylemat Josepha Conrada (cykl dok.) 16.35 Zaproszenie 17.00 Telexpress 17.15 Rozmowy na temat... 17.25 Rodzina jak z nut 18.15 Budzimy do życia 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Dobranocka - Film animowany 19.30 Wiadomości 20.10 Oficerowie (s.) 21.00 Oczywiście (widowisko) 21.15 Mój pierwszy raz 22.05 Dziękujemy za solidarność 22.15 Bzik kulturalny (mag.) 22.40 Dokument 23.30 Zaczysze gwiazd 24.00 M jak miłość (s.) 0.45 Ziarno 1.15 Film animowany 1.30 Wiadomości 2.00 Oficerowie (s.) 2.50 Zaproszenie 3.10 Bulionerzy (s.) 4.00 Biografie - Ja, który mam podwójne życie... czyli dylemat Josepha Conrada (cykl dok.) 4.10 Oczywiście (s.) 5.40 Oczywiście.

PONIEDZIAŁEK 4 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Jedynecka 9.00 My Wy Oni (mag.) 9.25 Człowiek z sercem na dłoni (rep.) 9.45 Mój pierwszy raz 10.35 Biografie - Ja, który mam podwójne życie... czyli dylemat Josepha Conrada (cykl dok.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Zamieszkałem w grobie (rep.) 13.05 M jak miłość (s.) 13.50 Nie tylko o... 14.00 Chłopi (s.) 14.55 Porozmawiamy 15.45 Jedynecka 16.10 Między Odrą a Renem 16.30 My Wy Oni (mag.) 17.00 Telexpress 17.15 Kinematograf (mag.) 17.40 Skansen w Wygłizowie 18.00 Z archiwum IPN (mag.) 18.30 Kościół i świat 18.35 Polska z bocznej drogi - Cud w Korczminie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Przypadki zwierzojeza - Jego wysokość 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Powstanie Zamojskie (film dok., cz. 1) 21.15 Sportowy tydzień 21.50 Warto kochać (s.) 22.35 Widowisko 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Skansen w Wygłizowie 0.05 Z archiwum IPN (mag.) 0.35 Polska z bocznej drogi - Cud w Korczminie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Przypadki zwierzojeza - Jego wysokość 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.20 Powstanie Zamojskie (film dok., cz. 1) 3.05 Sportowy tydzień 3.35 Warto kochać (s.) 4.20 Nie tylko o... 4.25 Widowisko 5.15 Zaczysze gwiazd - Anna Milewska-Zawada 5.40 Salon kresowy - Basia z Podlasia (dok.).

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: OLBRACHCICE I CZ. CIESZYN CORAZ BLIŻEJ 5. LIGI

Trzyniec nie składa broni

II LIGA

● **BYSTRIC - TRZYNIEC 0:1 (0:1).** Bramka: 42. Martinčík. W. 450. Trzyniec nie składa broni. W niedzielę w meczu o przysłowiowych sześć punktów ekipa trenera Čopjaka dosłownie wymęczyła zwycięstwo w Brnie. Złotego gola zdobył z rzutu wolnego słicznym strzałem w lewe okienko Martinčík. Trzyniec w II połowie niepotrzebnie bronil jednogolowej zaliczki, gospodarze w dogodnych sytuacjach strzelali jednak „Panu Bogu w oko”. - *Rzuty wolne trenowaliśmy do upadłego i nie był to stracony czas* - powiedział „GL” trener Trzynieca Miroslav Čopjak. **TRZYNIEC:** Vreštiak - Lisický, Pindor, Brežnič, Matěj - Malif (46. Vavrůša), Čelůstka, Martinčík - Cieslar (90. Kořínek), Janeček - Maceček (88. Szmek).

Lokaty: 1. Žizkov 58, 2. Bohemians 54, 3. HFK Olomuniec 52, ..., 12. Trzyniec 26 pkt.

MŚLF

● **KS HRANICE - MFK KARWINA 1:3 (1:1).** Bramki: 30. Zemlík - 45 i 58. Sourada, 87. Lukan. W. 400. Gospodarze stawiają głównie na napastnika Zemlíka, który też jako pierwszy wpisał się na listę strzelców (po dobrze rozegranym rzucie różnym). Reszta meczu należała jednak do Karwiny, głównie zaś do aktywnego Davida Sourady. W 45. minucie jego indywidualnej akcji uwiecznionej trafieniem na 1:1 zaklaskali nawet kibice gospodarzy, w 58. minucie doświadczony Sourada strzelił drugiego gola. Hranice od 68. minuty dogrywały mecz w dziesiątkę, tracąc po strzale zmiennika Lukana trzeciego gola. **KARWINA:**

Pacanovský - Reichl, Gill, Mašlej, Bystrůň - Sourada (69. Lukan), Knötič, Vávra, Holý (87. Urban) - Juroszek, Šuster (53. Opic).

Lokaty: 1. Fulnek 64 (awans do II ligi), 2. Mutěnice 52, 3. Slovačko B 48, ..., 8. Karvína 39 pkt.

DYWIZJA E

● **IRP CZ. CIESZYN - FRENŠTAT 2:4 (0:4).** Bramki: 47. Martinek, 55. Cabák - 2 i 28. Macíček, 8. Sladeček, 30. Zeman. Sędziował Duda. W. 180. Nadzieja wprawdzie umiera ostatnia, ale cieszyńcy po przegranej z Frenštatem zanurzyli się po szyję w piątoliwowych wodach. Goście w odróżnieniu od piłkarzy IRP tycznie z każdej groźniejszej sytuacji zrodził się gol do siatki Mrozka. Przy stanie 0:4 zniechęconego Mrozka zmienił Škutek, który w II połowie miał niewiele prcy. Cieszyńcy zmucili wszystkie siły do ataku. W 47. minucie z podania Zimy obniżył Martinek, zaś w 55. minucie po faulu na tym piłkarzu z „11” na 2:4 trafł Cabák. W 80. minucie Grygar główkował w poprzeczkę i to było ze strony IRP wszystko. **CZ. CIESZYN:** Mrozek (40. Škutek) - Sostřonek, Večeř (26. Zidek), Grygar, Kocur - Zima, Mendrok, Klar (26. Cabák), Gebel - Martinek, Hromada.

● **M. ALBRECHTICE - B. OLBRACHCICE 4:0 (2:0).** Bramki: 16. i 36. Bartoníček, 59. Bartoš, 81. Malaník. Sędziował Štoulkal. W. 150. Banik w kolejnym meczu ostatniej szansy zagrał po prostu naiwnie. Pierwsze dwa trafienia Bartoníčka (oba z jedenastki) zaważyły na losach spotkania.

Puchar dla Karwiny

Piłkarze ręczni Banika Karwina po zdobyciu mistrzowskiego tytułu sięgnęli też po Puchar RC. W niedzielnym finale rozegranym w Frydku-Mistku karwińska „7” pokonała różnicą klasy 35:19 Zubrzy. Najlepszym strzelcem Banika był ponownie Ondřej Zdráhal, dla którego był to zarazem i ostatni występ w barwach Karwiny. 24-letni rozgrywający latem przenosi się do niemieckiego TSV Grosswallstadt.

KARWINA - ZUBRZY 35:19 (16:7). Karwina: Marjanovič - Bednarík 5, Plšek 2, Kuzo 4, Indjič 1, Zdráhal 6/3, Šulc 2, Mrožek, Bajgar 2, Szymon 1, Kubis 2, Korňan 5, Rachač 3. (ib)

Karwina z Pucharem RC.

Futbol w niższych klasach: Pokazówka w Hawierzowie i Boguminie

MISTRZOSTWA WOJEWODZTWA

● **HAWIERZÓW - HAJ 3:1 (1:1).** Bramki: 20. Lakatos, 70 i 75. Punčochář - 25. Matěj. Sędziował Takáč. W. 550. Więcej woli zwycięstwa wykazali hawierzowianie, którzy w drugiej połowie kompletnie zdominowali plac gry. Pierwsze dwa gole padły z jedenastek. Na 1:1 wyrównał Matěj po zagranium ręką Jilka, gole Punčochářa na 2:1 i 3:1 były konsekwencją niemrawej gry defensory HAJA. **HAWIERZÓW:** Miklas - Vlček (46. Bielan), Jilek, Košťál, Dedeč - Schimke (85. Kroužek), Lakatos, Míčka, Kisel - Kozel (65. Štvrtňá), Punčochář.

● **FK BOGUMIN - BRUNTAL 6:1 (1:0).** Bramki: 42., 56 i 59. Neuwirth, 72. Ciesarik, 76. Kempný, 89. Kubinski - 65. Erben. Bramkostrzelnym Lumir Neuwirth i dziurawa bruntalska defensywa, te dwa aspekty przesądziły o hokejowym wyniku w Boguminie. **BOGUMIN:** Maslák - Tvrdý, Nazarenko (83. Prokůš), Fluxa, Bajnar - Motloch (78. Fodor), Kempný, Ciesarik, Kubinski - Sittek, Neuwirth (66. Kukulič). Lokaty: 1. Bohusławice 59, 2. Hawierzów 50, 3. Haj 47, ..., 9. Bogumin 36 pkt.

I A KLASA - GR. B

Bystrzyca - Stonawa 4:1 (Hudzyćek 2, P. Zbončák, Lasota - Szczygieł), Liskowice - Wędrzyca 1:0, St. Miasto - Bogumin B 10:0, Bruszperk - Mosty 3:1 (dla gości T. Nie-

Gospodarze czekali, co wymyśli ekipa Zdeňka Menouška, nastawiając się na kontry i stałe fragmenty gry. Na 1:1 trafił akrobatycznym strzałem po do- brze rozegranym rzucie wolnym Ba- toś, a czwarty akord olbrachcickiego requiem „zagrał” Malaník. Szczęśliwa Banika dozna policyzacji na palcach jednej dłoni. Największą zmartwienie w II polowie Dorozlo. **OLBRACHCICE:** Hekera - Sikora, Neuman, Adam Čoček - Čubok, Wojtyna (73. Szatka), Směkal, Dorozlo - Čoj (73. Szatka), Piřborský (43. Novák).

● **KROMIERZYŻ - ORLÓWA 2:1 (1:0).** Bramki: 9. Prešnajder, 61. B. Maša - 88. Štátka. W. 300. Największe zespół w tym sezonie wracał z Kromierzyża z tegim lanem, ortowiancy należą do tej szczęśliwszej grupy. Przy stanie 2:0 murowanych dzieci nie wykorzystali Bajzath i Křemčan 72. minucie nie dał też rady Lička. Hranice norowego gola (po faulu na Kopolu) zdobył z karnego Štátka, trafiając w stylu Panenki. **ORLÓWA:** Szaroun - Věčerek (66. Koppel), Štátka, Dřezď Špíler - Bajzath, Sochora (46. Novák), Široký, Lička - Knapek, Křemčan. ● **DZIECMOROWICE - L. PIOTROWICE 1:0 (0:0).** Bramka: 21. Štráněl. Sędziował Antoníček. Sędziował Bačica. W. 300. Pogodzeni ze spadkiem goście nie stawiali większego oporu. Elektrycy od 67. minuty grali w niesiatkę (czk R. Adam), ale nadal były wali warunki na boisku. Gol Marjanovič Šrámką był jego 22. trafieniem w tym sezonie. **DZIECMOROWICE:** Jan - F. Katičák, Prokop, Adam, Lipový (90. Todek) - Štráněl, Špíčka (30. Václav), Dudka, Pliska - Zd. Kadřák, K. Holý, B. Polánek, Václav, Janoví - Brzóska, Kulinski (46. Wraček), Wojnarowski, Sehnal (46. Janoví) - Hojduš, Minarik.

Lokaty: 1. Kromierzyż 64, 2. Dziecmorowice 59, 3. Ąulin 47, ..., 10. Orlowa 34, 14. Olbrachcice 25, 15. Cz. Cieszyn 25, 16. L. Piotrowice 20 pkt. JANUSZ BITTMAN

port polski

● **PIŁKARZE ZAGŁEBIA MISTRZAMI POLSKI.** Zagłębie Lubin wywalczyło w sobotę tytuł mistrza Polski - dzięki w historii klubu. Lubinianie w ostatniej kolejce musieli wygrać - i udało im się. Na wyjeździe 2:1 Legia Warszawa. W 87. minucie sędzia nie uznał gola 2:2 dla Legii i mecz dogrywany był bardzo nerwowej atmosferze. Wierzącym strzeżem został GKS Bełchatów, a zwyciężyła Legia. Kompletnie zwyciężyła Wisła Kraków, która sezon ubiegłoroczny dopiero na ósmym miejscu.

● **KUBICA PIĄTY W MONTE CARLO.** Kierowca BMW Sauber Robert Kubica nie obniża loty. Polak w niedzielę zajął 5. miejsce podczas wyścigu o Grand Prix Monako Formuły 1. Triumfował Hiszpan Alonso z McLarenem.

● **PIŁKARZE ZAGŁEBIA MISTRZAMI POLSKI.** Zagłębie Lubin wywalczyło w sobotę tytuł mistrza Polski - dzięki w historii klubu. Lubinianie w ostatniej kolejce musieli wygrać - i udało im się. Na wyjeździe 2:1 Legia Warszawa. W 87. minucie sędzia nie uznał gola 2:2 dla Legii i mecz dogrywany był bardzo nerwowej atmosferze. Wierzącym strzeżem został GKS Bełchatów, a zwyciężyła Legia. Kompletnie zwyciężyła Wisła Kraków, która sezon ubiegłoroczny dopiero na ósmym miejscu.

● **KUBICA PIĄTY W MONTE CARLO.** Kierowca BMW Sauber Robert Kubica nie obniża loty. Polak w niedzielę zajął 5. miejsce podczas wyścigu o Grand Prix Monako Formuły 1. Triumfował Hiszpan Alonso z McLarenem.

● **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO**
Cierlicko - F. Orłowa 1:3 (Domanskiy - Jakub 2, Zdobych - F. Orłowa 2:6 (Ovčari, Chlup - Jasiński 2), Góral - Wierzniovec 3:0 (Stozek, Sztéfa, Walica), Śmiałowski - Jabłonków 2:0 (Tobias, Máj), Nydek - S. Rychnów 2:0 (T. Sysala 2). Lokaty: 1. Śmiałowice 54, 2. Jabłonków 48, 3. Cierlicko 45.

● **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO**
Cierlicko - F. Orłowa 1:3 (Domanskiy - Jakub 2, Zdobych - F. Orłowa 2:6 (Ovčari, Chlup - Jasiński 2), Góral - Wierzniovec 3:0 (Stozek, Sztéfa, Walica), Śmiałowski - Jabłonków 2:0 (Tobias, Máj), Nydek - S. Rychnów 2:0 (T. Sysala 2). Lokaty: 1. Śmiałowice 54, 2. Jabłonków 48, 3. Cierlicko 45.

● **MISTRZOSTWA POWIATU F-M**
Bukowice - Ostrawica 2:4, Gnojnik - Piosok 3:0, Starzecz 49, 2. Gnojnik 46, 3. Hukwałdy 45 pkt.